

Kunst en Cultuur

**Faculteit Cultuurwetenschappen
Open Universiteit**

Quality Assurance Netherlands Universities (QANU)
Catharijnesingel 56
Postbus 8035
3503 RA Utrecht
The Netherlands

Telefoon: 030 230 3100
Fax: 030 230 3129
E-mail: info@qanu.nl
Internet: www.qanu.nl

Projectnummer: Q320

© 2013 QANU

Tekst en cijfermateriaal uit deze uitgave mogen, na toestemming van QANU en voorzien van bronvermelding, door middel van druk, fotokopie, of op welke andere wijze dan ook, worden overgenomen.

INHOUD

Rapport over de bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen en de masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen van de Open Universiteit	5
Administratieve gegevens van de opleidingen	5
Administratieve gegevens van de instelling.....	5
Kwantitatieve gegevens over de opleidingen	5
Samenstelling van de commissie.....	6
Werkwijze van de commissie.....	7
Bijzonderheden van het bezoek aan de Open Universiteit.....	8
Samenvattend oordeel van de commissie.....	10
Behandeling van de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling.....	15
Bijlagen.....	39
Bijlage 1: Curricula Vitae van de leden van de visitatiecommissie.....	39
Bijlage 2: Domeinspecifiek referentiekader.....	41
Bijlage 3: Beoogde eindkwalificaties	49
Bijlage 4: Overzicht van de programma's.....	51
Bijlage 5: Kwantitatieve gegevens over de opleidingen	59
Bijlage 6: Bezoekprogramma.....	63
Bijlage 7: Bestudeerde afstudeerscripties en documenten.....	65
Bijlage 8: Onafhankelijkheidsverklaringen.....	79

Dit rapport is vastgesteld op 4 oktober 2013

Rapport over de bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen en de masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen van de Open Universiteit

Dit rapport volgt het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO.

Administratieve gegevens van de opleidingen

Bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen

Naam van de opleiding:	Algemene cultuurwetenschappen
CROHO-nummer:	56823
Niveau van de opleiding:	bachelor
Oriëntatie van de opleiding:	wetenschappelijk (wo)
Aantal studiepunten:	180,6 EC
Afstudeerrichtingen:	n.v.t.
Locatie:	Heerlen (hoofdzetel)
Variant:	deeltijd
Vervaldatum accreditatie:	31 december 2014

Masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen

Naam van de opleiding:	Kunst- en cultuurwetenschappen
CROHO-nummer:	60087
Niveau van de opleiding:	master
Oriëntatie van de opleiding:	wetenschappelijk (wo)
Aantal studiepunten:	60,2 EC
Afstudeerrichtingen:	n.v.t.
Locatie:	Heerlen (hoofdzetel)
Variant:	deeltijd
Vervaldatum accreditatie:	31 december 2014

Het bezoek van de visitatiecommissie Kunst en Cultuur aan de Faculteit Cultuurwetenschappen van de Open Universiteit vond plaats op 14 juni 2013.

Administratieve gegevens van de instelling

Naam van de instelling:	Open Universiteit
Status van de instelling:	bekostigde instelling
Resultaat instellingstoets:	aangevraagd

Kwantitatieve gegevens over de opleidingen

De vereiste kwantitatieve gegevens over de opleidingen zijn opgenomen in bijlage 5.

Samenstelling van de commissie

De beoordeling van de bachelor- en masteropleidingen in het domein Kunst en Cultuur van de Open Universiteit valt binnen de clusterbeoordeling Kunst en Cultuur, waarvoor in 2012 en 2013 in totaal 36 opleidingen, verspreid over tien instellingen, worden beoordeeld. De commissie voor de clusterbeoordeling Kunst en Cultuur is samengesteld uit totaal veertien commissieleden:

- Prof. dr. Bart Verschaffel (voorzitter), hoogleraar, Universiteit Gent, België;
- Prof. dr. Michael Astroh (vice-voorzitter), hoogleraar, Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald, Duitsland;
- Em. prof. dr. Hans van Maanen, hoogleraar Kunst en maatschappij & Theaterwetenschappen, Rijksuniversiteit Groningen, voorzitter Kunstraad Groningen;
- Prof. dr. Geert Lernout, hoogleraar Vergelijkende literatuurstudie en directeur van het James Joyce Center, Universiteit Antwerpen, België;
- Prof. dr. Mariët Westermann, Vice President of the Andrew W. Mellon Foundation, New York, NY USA;
- Prof. dr. Maximiliaan Martens, hoogleraar, Universiteit Gent, België;
- Prof. dr. Susan Legêne, hoogleraar Politieke geschiedenis, VU Amsterdam;
- Dr. Boudien de Vries, universitair hoofddocent Sociale geschiedenis, Universiteit van Amsterdam;
- Dr. Andreas Fickers, Associate Professor for Comparative Media History at the Faculty of Arts & Social Sciences, Universiteit Maastricht;
- Prof. dr. Remieg Aerts, hoogleraar Politieke geschiedenis, Radboud Universiteit Nijmegen;
- Prof. dr. Jan Willem van Henten, hoogleraar Uitlegging van het Nieuwe Testament, vroeg-christelijke letterkunde en Hellenistisch-Joodse literatuur, Universiteit van Amsterdam;
- Prof. dr. Mark Delaere, hoogleraar Musicologie, KU Leuven, België;
- Nadeche Seugling, BA (studentlid), bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen, Erasmus Universiteit Rotterdam;
- Sylvia Alting van Geusau, MA (studentlid), masteropleiding Kunstwetenschappen, Universiteit van Amsterdam; independent researcher gespecialiseerd in amusementscultuur en Visual Culture studies.

Voor ieder bezoek werd op basis van eventuele belangenconflicten, expertise en beschikbaarheid een (sub)commissie samengesteld. Om de consistentie binnen het cluster te waarborgen hebben prof. dr. Bart Verschaffel, prof. dr. Michael Astroh (vice-voorzitter), en prof. dr. Geert Lernout alle bezoeken bijgewoond. Em. prof. dr. Hans van Maanen, was aanwezig bij negen van de tien bezoeken.

Coördinator van de clustervisitatie Kunst en Cultuur was drs. Linda te Marvelde, medewerker van QANU. Projectleider drs. Marieke Textor was aanwezig bij de bezoeken aan de Rijksuniversiteit Groningen, de Vrije Universiteit Amsterdam, de Universiteit Utrecht, de Universiteit van Amsterdam, de Open Universiteit en de Universiteit Leiden. Projectleider drs. Renate Prenen was aanwezig bij de bezoeken aan de Radboud Universiteit Nijmegen, de Universiteit Utrecht, de Erasmus Universiteit Rotterdam, de Universiteit Maastricht en de Universiteit van Tilburg. Projectleider Erik van der Spek was aanwezig bij het bezoek aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Projectleider Marianne van der Weiden was aanwezig bij het

bezoek aan de Universiteit van Amsterdam. Er heeft regelmatig overleg plaatsgevonden tussen de projectleiders en de coördinator om de beoordelingen op elkaar af te stemmen. De betrokken projectleiders hebben alle rapporten gelezen.

Werkwijze van de commissie

Voorbereiding

De commissie hield haar formele startvergadering op 6 september 2012. Tijdens de startvergadering werd de commissie geïnstrueerd, werd de taakstelling en werkwijze van de commissie vastgesteld en werd het domeinspecifiek referentiekader besproken (bijlage 2).

Bij ontvangst van de kritische reflecties van de opleidingen controleerde de coördinator deze op kwaliteit en compleetheid van informatie. Nadat de kritische reflecties in orde waren bevonden, zijn deze doorgestuurd aan de commissieleden die deelnamen aan het betreffende bezoek. De commissieleden lazen de kritische reflecties en formuleerden vragen en thema's om te bespreken tijdens het bezoek. Eventuele additionele vragen van de commissieleden werden aan de opleidingen toegestuurd met het verzoek om een reactie. Naast de kritische reflecties lazen de commissieleden gezamenlijk een representatieve set scripties of andere eindwerken per opleiding.

Visitatiebezoeken

Een overzicht van het bezoekprogramma is opgenomen in bijlage 6. De commissie heeft zich voorafgaand aan ieder bezoek middels een voorbereidende vergadering inhoudelijk voorbereid op de visitatie. Tijdens het bezoek zelf is gesproken met een representatieve vertegenwoordiging van het faculteitsbestuur, het opleidingsbestuur, studenten, docenten, alumni, de opleidingscommissie en de examencommissie.

Op verzoek van de commissie heeft de opleiding gesprekspartners geselecteerd binnen de door de commissie aangegeven kaders. De commissie heeft met studenten uit alle studiejaar gesproken en met docenten en begeleiders van de opleiding. Voorafgaand aan het bezoek heeft de commissie een overzicht ontvangen van de gesprekspartners en ingestemd met de door de opleiding gemaakte selectie.

Tijdens ieder bezoek bestudeerde de commissie het ter inzage gevraagde materiaal en gaf zij gelegenheid tot een spreekuur ten behoeve van studenten en docenten die zich voorafgaand aan het bezoek hadden aangemeld.

De commissie heeft een deel van het bezoek gebruikt voor de voorbereiding op de mondelinge rapportage en een discussie over de beoordeling van de opleidingen. Aan het einde van elk bezoek heeft de voorzitter in een mondelinge rapportage de eerste bevindingen van de commissie gepresenteerd. Daarbij ging het steeds om een aantal algemene waarnemingen en een aantal eerste indrukken per opleiding.

Beslisregels

De visitatie is uitgevoerd conform de beoordelingskaders accreditatiestelsel hoger onderwijs van de NVAO (versie van november 2011). In dit accreditatiestelsel is zowel voor de beoordeling op standaardniveau als voor de algemene conclusie over de opleiding als geheel een vierpuntsschaal voorgeschreven (onvoldoende, voldoende, goed, excellent).

De commissie heeft de beoordelingsschalen van de NVAO gevolgd. Deze zijn:

- De beoordeling ‘onvoldoende’ wijst erop dat een standaard, of de opleiding, niet aan de gangbare basiskwaliteit voldoet en op meerdere vlakken ernstige tekortkomingen vertoont;
- De beoordeling ‘voldoende’ houdt in dat de standaard, of de opleiding, voldoet aan de gangbare basiskwaliteit en over de volle breedte een acceptabel niveau vertoont;
- De beoordeling ‘goed’ houdt in dat de standaard, of de opleiding, systematisch en over de volle breedte uitstijgt boven de gangbare basiskwaliteit;
- De beoordeling ‘excellent’ houdt in dat de standaard, of de opleiding, systematisch en over de volle breedte uit stijgt boven de gangbare basiskwaliteit en als een (inter)nationaal voorbeeld geldt.

Uitgangspunt van de beoordeling is ‘voldoende’, waarbij de standaard, of de opleiding, voldoet aan de gestelde criteria. In de ogen van de commissie kan zij het oordeel ‘voldoende’ toekennen, ook wanneer zij kritische opmerkingen heeft gemaakt. Het is dan wel noodzakelijk dat tegenover de kritische opmerkingen positieve observaties staan. Aangetekend moet worden dat als de standaard op een aantal punten goed of excellent krijgt het eindoordeel toch met een ‘voldoende’ beoordeeld wordt.

Rapportage

De projectleider heeft op basis van de bevindingen van de commissie, per instelling, een conceptrapport opgesteld. Het conceptrapport is voorgelegd aan de commissieleden die bij het bezoek aanwezig waren. Na vaststelling van het conceptrapport is deze aan de betrokken faculteit voorgelegd ter toetsing van feitelijke onjuistheden. Het commentaar van de opleidingen is met de voorzitter en, indien nodig, met de overige commissieleden besproken. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld.

Bijzonderheden van het bezoek aan de Open Universiteit

Het bezoek aan de Open Universiteit vond plaats op 14 juni 2013 in Heerlen. Het programma van het bezoek is te vinden in bijlage 6 van dit rapport. Van het spreekuur is geen gebruik gemaakt.

De commissie die de opleidingen Kunst en Cultuur van de Open Universiteit beoordeelde bestond uit:

- Prof. dr. Bart Verschaffel (voorzitter), hoogleraar, Universiteit Gent, België;
- Prof. dr. Michael Astroh (vice-voorzitter), hoogleraar, Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald, Duitsland;
- Em. Prof. dr. Hans van Maanen, hoogleraar Kunst en maatschappij & Theaterwetenschappen, Rijksuniversiteit Groningen, voorzitter Kunstraad Groningen;
- Prof. dr. Geert Lernout, hoogleraar Vergelijkende literatuurstudie en directeur van het James Joyce Center, Universiteit Antwerpen, België;
- Prof. dr. Susan Legêne, hoogleraar Politieke geschiedenis, VU Amsterdam;
- Sylvia Alting van Geusau, MA (studentlid), masteropleiding Kunstwetenschappen, Universiteit van Amsterdam; independent researcher gespecialiseerd in amusementscultuur en Visual Culture studies.

De commissie werd ondersteund door drs. Marieke Textor, die optrad als secretaris.

De curricula vitae van de leden van de commissie zijn opgenomen in bijlage 1.

Voor de beoordeling van het gerealiseerde eindniveau van de opleidingen heeft de commissie voorafgaand en tijdens de visitatie meerdere producten beoordeeld. Om het gerealiseerde eindniveau van opleidingen te bepalen hebben de coördinator en voorzitter van de visitatiecommissie per opleiding scripties geselecteerd. De scripties werden aselekt gekozen uit een lijst van afgestudeerden van de laatste twee voltooide studie jaren. Hierbij is rekening gehouden met een spreiding in cijfers, scriptiebegeleiders en specialisaties (bijlage 7).

Samenvattend oordeel van de commissie

Dit rapport geeft de bevindingen en overwegingen weer van de commissie Kunst en Cultuur 2012-2013 over de bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen en de masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen aan de Open Universiteit.

De commissie baseert haar oordeel op informatie uit de kritische reflecties, de informatie uit gesprekken tijdens het bezoek, de geselecteerde eindwerkstukken en de documenten die tijdens het bezoek ter inzage beschikbaar zijn gesteld. De commissie heeft voor de opleidingen zowel positieve aspecten opgemerkt als verbeterpunten gesignaleerd. Na deze tegen elkaar te hebben afgewogen, is de commissie tot het oordeel gekomen dat de opleidingen voldoen aan de criteria voor heraccreditatie.

Bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt Standaard 1 voor de bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen als **voldoende**.

De commissie heeft het domeinspecifieke referentiekader bestudeerd. Zij heeft vastgesteld dat het kader op een correcte, ambitieuze, maar globale wijze het veld van de Kunst en Cultuur beschrijft. Het geeft de opleidingen veel ruimte om naar de aard van het object van studie dat centraal staat en naar de aard van de invalshoek die zij gekozen hebben, eigen keuzes te maken en accenten te leggen.

De bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen van de Open Universiteit heeft een klassiek en gedegen profiel. De opleiding richt zich op de studie van vier cultuurwetenschappelijke basisdisciplines: cultuurgeschiedenis, kunstgeschiedenis, letterkunde en filosofie. De cultuurgeschiedenis vormt de basis van de opleiding. De opleiding legt de nadruk op Europese cultuuruitingen met een accent op de periode na de middeleeuwen. De commissie waardeert het duidelijke profiel en adviseert de faculteit het profiel en de keuze hiervoor explicieter te maken.

De commissie heeft geconstateerd dat de eindkwalificaties van de bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen voldoen aan de eisen die op landelijk niveau aan een afgestudeerde wetenschapper Kunst & Cultuur gesteld worden. De eindkwalificaties volgen de indeling van de Dublin-descriptoren en sluiten wat betreft niveau en oriëntatie aan bij het academische bachelorniveau.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De commissie beoordeelt Standaard 2 voor de bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen als **voldoende**.

De bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen aan de Open Universiteit is een deeltijd opleiding en omvat 180,6 EC. De student studeert zoveel mogelijk zelfstandig en bepaalt zelf de volgorde en het tempo waarin de studie wordt doorlopen.

De commissie concludeert dat de inhoud en het niveau van de bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen adequaat zijn en waarborgen dat afgestudeerden voldoen aan de eindtermen van de opleiding. De cursussen, cursusmaterialen en aangeboden begeleiding zijn zodanig vormgegeven en georganiseerd dat zij bijdragen aan het verwerven van de eindtermen.

De commissie heeft geconstateerd dat het onderwijs, met alle eisen die afstandsonderwijs stelt aan de interactie tussen student en docent, wordt gewaardeerd door de studenten en belangrijk wordt gevonden door de docenten. Studenten zijn zeer positief over het geboden programma en de cursusmaterialen, en zijn positief en enthousiast over de mentoren in de studiecentra. De studenten waarderen de docenten, zowel wat betreft inhoudelijke kennis als begeleiding. De opleiding beschikt over gemotiveerde, betrokken mentoren en docenten die op de hoogte zijn van het programma en de verschillende cursussen van de disciplines.

De commissie is van mening dat de opbouw van het bachelorprogramma kan worden versterkt door het inbouwen van leerlijnen en het onderscheiden van niveaus van cursussen. De commissie constateert dat de inhoud van de individuele cursussen zeer goed is en het cursusmateriaal voortreffelijk is.

De studenten worden op adequate wijze begeleid, zowel groepsgewijs als individueel. De commissie waardeert de verschillende vormen van begeleiding en de technologische oplossingen die de opleiding hiervoor hanteert. De commissie constateert daarnaast dat het management van de opleiding zich zeer bewust is van de noodzaak om het rendement van de opleiding te vergroten, met inachtneming van het specifieke karakter van afstandsonderwijs. De commissie is van mening dat de inzet van meer begeleiding en het voorzien van meer contacturen een juiste toevoeging is aan de opleiding, waarmee het rendement kan worden verhoogd.

De commissie heeft geconcludeerd dat er op dit moment voldoende gekwalificeerde stafleden betrokken zijn bij de opleiding, waarbij met extra gelden uit de Duurzame Geesteswetenschappen, gericht is gewerkt aan verjonging van de staf.

De commissie constateert dat de opleiding zich zeer serieus inzet om het rendement van de opleiding te vergroten en te voldoen aan de gemaakte prestatieafspraken. De commissie is van mening dat het maatschappelijk belang en de eigenheid van de opleiding bijzonder groot is voor specifieke doelgroepen. De commissie pleit er daarom voor om ook aandacht te blijven besteden aan de cursisten die voor hun persoonlijke ontwikkeling cursussen in hun eigen tempo en volgorde willen volgen.

De kwaliteitssystemen van de opleiding zijn zodanig opgezet dat verbetermogelijkheden binnen de opleidingen worden gesignaleerd en uitgevoerd. Hierbij hebben zowel docenten als studenten voldoende inspraak.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt Standaard 3 voor de bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen als **goed**.

De commissie stelt vast dat de OU en de faculteit Cultuurwetenschappen meerdere commissies hebben ingesteld die de kwaliteit van de toetsing controleren.

De commissie concludeert dat er sprake is van een adequate wijze en frequentie van toetsing, waardoor de studenten zicht hebben op hun voortgang. De toetsvormen passen bij de leerdoelen van de verschillende cursussen en zetten de studenten aan tot oordeelsvorming en het formuleren van een goed beargumenteerd betoog.

Op basis van de beoordeling van de scripties van de bachelorstudenten Algemene cultuurwetenschappen stelt de commissie vast dat het niveau van de studenten overeenkomt met de eisen waaraan bachelorstudenten moeten voldoen. De commissie is onder de indruk van de nauwkeurigheid en de focus die studenten tonen in de scripties.

De scripties zijn voorzien van uitgebreide beoordelingsrapporten. De beoordelingen zijn zeer adequaat: de beoordeling van de commissie kwam volledig overeen met de door de opleiding toegekende beoordelingen.

Masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt Standaard 1 voor de masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen als **voldoende**.

De commissie heeft het domeinspecifieke referentiekader bestudeerd. Zij heeft vastgesteld dat het kader op een correcte, ambitieuze maar globale wijze het veld van de Kunst en Cultuur beschrijft. Het geeft de opleidingen veel ruimte om naar de aard van het object van studie dat centraal staat en naar de aard van de invalshoek die zij gekozen hebben, eigen keuzes te maken en accenten te leggen.

De masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen van de Open Universiteit heeft een klassiek en gedegen profiel. De opleiding richt zich op de studie van vier cultuurwetenschappelijke basisdisciplines: cultuurgeschiedenis, kunstgeschiedenis, letterkunde en filosofie. De cultuurgeschiedenis vormt de basis van de opleiding. De focus van de opleiding ligt op Europese cultuuruitingen. Hierbij wordt een accent gelegd op cultuurverschijnselen uit de negentiende en twintigste eeuw. De commissie waardeert het duidelijke profiel en adviseert de faculteit het profiel en de keuze hiervoor explicieter te maken.

De commissie heeft geconstateerd dat de eindkwalificaties van de masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen voldoen aan de eisen die op landelijk niveau aan een afgestudeerde wetenschapper Kunst & Cultuur gesteld worden. De eindkwalificaties volgen de indeling van de Dublin-descriptoren en sluiten wat betreft niveau en oriëntatie aan bij het academische masterniveau.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De commissie beoordeelt Standaard 2 voor de masteropleiding Kunst- en Cultuurwetenschappen als **voldoende**.

De masteropleiding Kunst- en Cultuurwetenschappen is een eenjarige doorstroommaster en bestaat uit veertien modules van in totaal 60,2 EC. De studenten specialiseren zich in een of twee van de vier cultuurwetenschappelijke disciplines: cultuurgeschiedenis, letterkunde, kunstgeschiedenis of filosofie.

Het programma van de masteropleiding is per september 2012 vernieuwd. De nieuwe cursussen zijn ontwikkeld als onderzoekspracticum en sluiten wat betreft inhoud aan bij de expertise van de wetenschappelijke staf. De commissie is van mening dat het nieuwe masterprogramma sterk en interessant is. De commissie is zich ervan bewust dat de vernieuwing net is gestart maar is van mening dat de OU de aanpassingen adequaat en goed uitvoert. De commissie

constateert dat de inhoud van de individuele cursussen zeer goed en het cursusmateriaal voortreffelijk is.

De commissie concludeert dat de inhoud en het niveau van de masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen adequaat zijn en waarborgen dat afgestudeerden voldoen aan de eindtermen van de opleiding. De cursussen, cursusmaterialen en aangeboden begeleiding zijn zodanig vormgegeven en georganiseerd dat zij bijdragen aan het verwerven van de eindtermen.

De commissie constateert dat het onderwijs, met alle eisen die afstandsonderwijs stelt aan de interactie tussen student en docent, wordt gewaardeerd door de studenten en belangrijk geacht door de docenten. Studenten zijn positief over het geboden programma en de cursusmaterialen en enthousiast over de begeleiding van de mentoren in de studiecentra. De studenten waarderen de docenten, zowel wat betreft inhoudelijke kennis als begeleiding. De opleidingen beschikken over gemotiveerde, betrokken mentoren en docenten op de hoogte zijn van het programma en de verschillende cursussen van de disciplines.

De studenten worden op adequate wijze begeleid, zowel persoonlijk, groepsgewijs als individueel. De commissie waardeert de verschillende vormen van begeleiding en de technologische oplossingen die de opleidingen hiervoor inzetten. De commissie constateert daarnaast dat het management van de opleiding zich zeer bewust is van de noodzaak om het rendement van de opleidingen te vergroten. De commissie is van mening dat de inzet van meer begeleiding en contacturen een juiste toevoeging is aan de opleiding.

De commissie concludeert dat er voor de opleiding op dit moment sprake is van voldoende gekwalificeerde stafleden, waarbij met extra gelden uit de Duurzame Geesteswetenschappen, gericht is gewerkt aan verjonging van de staf. Wel is de commissie van mening dat de opleidingen rekening moeten houden met de mogelijkheid dat het programma Duurzame Geesteswetenschappen kan worden gestopt.

De commissie constateert dat de opleiding zich serieus inzet om het rendement van de opleiding te vergroten en te voldoen aan de gemaakte prestatieafspraken maar dat dit nog onvoldoende is om de prestatieafspraken te behalen. De commissie is van mening dat het maatschappelijk belang en de eigenheid van de opleiding bijzonder groot is voor specifieke doelgroepen. De commissie pleit er daarom voor om ook aandacht te blijven besteden aan de cursisten die voor hun persoonlijke ontwikkelen cursussen in hun eigen tempo en volgorde willen volgen.

De kwaliteitssystemen van de opleiding zijn zodanig opgezet dat verbetermogelijkheden binnen de opleidingen worden gesignaleerd en uitgevoerd. Hierbij hebben zowel docenten als studenten voldoende inspraak.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt Standaard 3 voor de masteropleiding *Kunst- en Cultuurwetenschappen* als **goed**.

De commissie stelt vast dat de OU en de faculteit Cultuurwetenschappen meerdere commissies hebben ingesteld die de kwaliteit van de toetsing controleren.

De commissie concludeert dat er sprake is van een adequate wijze en frequentie van toetsing, waardoor de studenten zicht hebben op hun voortgang. De toetsvormen passen bij de leerdoelen van de verschillende cursussen en zetten de studenten aan tot oordeelsvorming en het formuleren van een goed beargumenteerd betoog.

Op basis van de beoordeling van de scripties stelt de commissie vast dat het niveau van de studenten overeenkomt met de eisen waaraan masterstudenten moeten voldoen. De scripties zijn uitgebreid, onderbouwd met gedegen onderzoek en een correcte argumentatie. De scripties voldoen aan de academische eis van controleerbaarheid, hebben een heldere probleemstelling en uitwerking in onderzoeksvragen en een conclusie die aansluit bij de bevindingen.

De scripties zijn voorzien van uitgebreide beoordelingsrapporten. De beoordelingen zijn zeer adequaat: de beoordeling van de commissie kwam volledig overeen met de door de opleiding toegekende beoordelingen. De beoordeling is volgens de commissie streng maar rechtvaardig.

De commissie beoordeelt de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling als volgt:

Bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen:

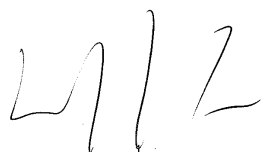
Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties	voldoende
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoende
Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	goed
Algemeen eindoordeel	voldoende

Masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen:

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties	voldoende
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoende
Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	goed
Algemeen eindoordeel	voldoende

De voorzitter en de secretaris van de commissie verklaren hierbij dat alle leden van de commissie kennis hebben genomen van dit rapport en instemmen met de hierin vastgestelde oordelen. Zij verklaren ook dat de beoordeling in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Datum: 4 -10- 2013

Prof. Bart Verschaffel

drs. M. Textor

Behandeling van de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Toelichting:

De beoogde eindkwalificaties passen wat betreft niveau en oriëntatie (bachelor of master; hbo of wo) binnen het Nederlandse kwalificatieraamwerk. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

Bevindingen

In deze standaard wordt inzicht gegeven in de bevindingen van de commissie ten aanzien van het landelijk vastgestelde domeinspecifieke referentiekader (1.1). Vervolgens wordt ingegaan op het profiel en de oriëntatie van de opleidingen, en de beoogde eindkwalificaties (1.2).

1.1 Domeinspecifiek referentiekader

Volgens het domeinspecifieke referentiekader gaan opleidingen op het gebied van Kunst en Cultuur over de bestudering van een of meerdere culturele verschijningsvormen, zoals de wetenschappen, literatuur, beeldende kunst, design, architectuur, muziek, film, televisie, theater, vormgeving (nieuwe) media, erfgoed (hedendaagse dan wel historische) maatschappelijke, politieke, religieuze, economische en technologische ontwikkelingen, en de relaties hiertussen. De bestudering van kunst en cultuur is vaak multi- of interdisciplinair van aard en geschiedt veelal vanuit vergelijkend perspectief. Zowel meer gebruikelijke disciplines en methodologieën van de geesteswetenschappen als de invloed van de internationale *cultural studies* beweging zijn herkenbaar op dit grote terrein. In de programma's komen meerdere wetenschappelijke perspectieven aan bod, vaak in een multidisciplinair verband, soms ook binnen een meer interdisciplinaire setting: (kunst)historisch perspectief, esthetisch perspectief, filosofisch perspectief (vraagstukken van ethische, methodologische en wetenschapsfilosofische aard), maatschappijwetenschappelijk perspectief (vraagstukken van politieke, religieuze, juridische, economische en sociale aard) en organisatorisch perspectief (de productie, distributie en consumptie van de brede waaier van kunst- en cultuuruitingen, maar ook de conservering en ontsluiting daarvan). Het domeinspecifieke referentiekader bevat landelijk vastgestelde eindtermen voor bachelor- en masteropleidingen in het domein Kunst en Cultuur. Opleidingen hebben de vrijheid om hierbinnen verschillende accenten te leggen en bijpassende doelstellingen te hanteren.

De commissie heeft het domeinspecifieke referentiekader bestudeerd en besproken tijdens de startvergadering. Zij stelt dat het kader op een correcte, ambitieuze maar globale wijze het veld van de Kunst en Cultuur beschrijft. Hierdoor is het weinig richtinggevend voor de inrichting van het onderwijs. Het geeft de opleidingen vanzelfsprekend veel ruimte om naar de aard van het object van studie dat centraal staat en naar de aard van de invalshoek die zij gekozen hebben, eigen keuzes te maken en accenten te leggen. Het referentiekader vraagt van de opleidingen om bij die keuze heldere doelstellingen en eindkwalificaties te formuleren en te onderbouwen dat aan de criteria voor niveau (bachelor of master) en oriëntatie (wetenschappelijk onderwijs) wordt voldaan.

1.2 Profiel en beoogde eindkwalificaties

De Open Universiteit (OU) ontwikkelt, verzorgt en bevordert hoger afstandsonderwijs. Iedereen boven de achttien jaar kan een studie op academisch niveau starten aan de Open Universiteit. Het onderwijs wordt gevormd door cursussen die bestaan uit een pakket van een of meerdere tekstboeken, een werkboek, een website en soms andere vormen van informatiedragers. Elke cursus is afzonderlijk te bestuderen en wordt afgesloten met een tentamen. Een bepaald aantal cursussen vormt samen een wetenschappelijke opleiding. Studenten worden geacht zoveel mogelijk zelfstandig te studeren. Zij bepalen in principe zelf het tempo waarin de studie wordt doorlopen. Studenten worden hierbij op verschillende manieren begeleid.

1.2.1 Bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen

De bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen van de OU kenmerkt zich volgens de kritische reflectie door een breed opgezet programma met vier basisdisciplines:

- cultuurgeschiedenis;
- kunstgeschiedenis;
- letterkunde;
- filosofie.

In het programma worden waar mogelijk de samenhang en raakvlakken tussen deze disciplines centraal gesteld. Hiermee streeft de opleiding een disciplineoverstijgende, multidisciplinaire invalshoek na. De opleiding is inhoudelijk afgebakend door de nadruk te leggen op Europese cultuuruitingen met een accent op de periode na de middeleeuwen. Getuige de kritische reflectie wordt verder aandacht besteed aan reflectie en theoretische verdieping, beeldvorming en receptie.

De commissie constateert dat de opleiding een klassiek en gedegen profiel heeft. Het profiel is een combinatie van de vier cultuurwetenschappelijke disciplines waarbij de cultuurgeschiedenis als basis fungeert. De commissie waardeert de inhoudelijke afbakening in het profiel en is van mening dat het goed aansluit bij de expertise van de staf en de wensen van de studenten. De commissie pleit er voor dat de Open Universiteit het profiel explicieter benoemt en verantwoordt en vanaf de propedeuse nadrukkelijker aanbrengt in de cursussen.

Eindkwalificaties

Het doel van de bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen is om de studenten op te leiden tot kritische professionals met een brede cultuurwetenschappelijke oriëntatie en met een academisch werk- en denkniveau. Daarnaast wordt beoogd de student zodanige kennis, inzicht en vaardigheden bij te brengen op het terrein van de cultuurwetenschappen, dat de afgestudeerde gekwalificeerd is voor een vervolgopleiding op masterniveau.

Bovenstaand doel is uitgewerkt in competenties en eindtermen, conform de indeling van het Nederlands Kwalificatieraamwerk voor het hoger onderwijs, gebaseerd op de Dublin-descriptoren. In bijlage 3 zijn de beoogde eindkwalificaties per Dublin-descriptor weergegeven.

De commissie heeft de beoogde competenties en eindtermen van de bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen bestudeerd. Zij is van mening dat de beoogde eindtermen voldoen aan de eisen die aan een wetenschappelijke bacheloropleiding gesteld worden.

Beroepsoriëntatie

Teneinde de maatschappelijke relevantie van de opleiding te verstevigen zijn er drie varianten van de bacheloropleiding ontwikkeld: de reguliere variant, de variant met een educatieve minor en de variant open bachelor.

- De variant open bachelor biedt een programma, samengesteld in overleg met de faculteiten Rechtswetenschappen en Managementwetenschappen, dat zich richt op de opleiding van beleidsmedewerkers, met name in de culturele sector.
- De variant met de educatieve minor verleent studenten een tweedegraads bevoegdheid voor de schoolvakken Nederlands of Geschiedenis.
- De reguliere variant kent geen specifieke oriëntatie op een bepaald beroep. De variant van de opleiding richt zich op de verwerving van academische vaardigheden en een wetenschappelijke attitude, hetgeen de studenten breed inzetbaar maakt.

De commissie waardeert de verantwoordelijkheid die de Open Universiteit neemt ten aanzien van de maatschappelijke relevantie van de opleiding en is van mening dat met de varianten een adequate relatie wordt gelegd met de arbeidsmarkt.

1.2.2 Masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen

Getuige de kritische reflectie is de masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen een academische opleiding waarbij het accent ligt op inhoudelijke specialisatie. De studenten hebben de mogelijkheid zich te specialiseren in één of twee basisdisciplines:

- cultuurgeschiedenis;
- kunstgeschiedenis;
- letterkunde;
- filosofie.

De opleiding heeft de focus op Europese cultuuruitingen, waarbij het accent ligt op cultuurverschijnselen uit de negentiende en twintigste eeuw. Volgens de kritische reflectie is de opleiding - sterker dan in de bacheloropleiding - gericht op beeldvorming en receptie, en op reflectie en theoretische verdieping. In de masteropleiding is veel aandacht voor academische vorming op gevorderd niveau. De studenten worden gedurende het programma getraind in het zelfstandig analyseren, benoemen en beoordelen van problemen op het terrein van de culturele wetenschap.

De commissie is van mening dat het klassieke en gedegen profiel van de masteropleiding - evenals bij de bacheloropleiding - sterk is en voldoende ruimte geeft om in te spelen op inhoudelijke ontwikkelingen binnen de cultuurwetenschappen. De commissie waardeert de keuze voor het profiel en is van mening dat dit profiel goed aansluit bij de expertise van de staf en de wensen van de studenten.

Eindkwalificaties

Met de masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen wordt beoogd de student dusdanige kennis en vaardigheden en een zodanig inzicht bij te brengen op het betreffende vakgebied, dat de afgestudeerde in staat is op zelfstandige en professionele wijze een functie uit te oefenen op een gevorderd academisch niveau. Daarnaast beschikt de student over de competenties die een voorwaarde zijn om te worden toegelaten tot een promotietraject.

De doelstelling van de opleiding is uitgewerkt in eindtermen, conform de indeling van het Nederlands kwalificatieraamwerk voor het hoger onderwijs, gebaseerd op de Dublin-

descriptor. In bijlage 3 zijn de beoogde eindkwalificaties, per Dublin-descriptor, weergegeven.

De commissie is van mening dat de eindtermen passen bij het profiel en de oriëntatie van een masteropleiding. De commissie concludeert dat de eindtermen qua niveau en oriëntatie aansluiten op de Dublin-descriptors en in lijn zijn met de eisen die gesteld worden aan een academische masteropleiding.

Beroepsoriëntatie

De masteropleiding is volgens de kritische reflectie zo ingericht dat de studenten tot onderzoeksgerichte academici worden opgeleid. Hierbij wordt aangegeven dat steeds meer studenten geïnteresseerd zijn in het behalen van een eerstegraads lesbevoegdheid in de vakken Nederlands, Geschiedenis of Culturele en Kunstzinnige vorming (CKV). De opleiding heeft maatregelen genomen om de doorstroom naar de universitaire lerarenopleidingen vlot te laten verlopen.

De commissie constateert dat de opleiding zich bewust is van de noodzaak van maatschappelijke relevantie van de opleiding en zich ten doel stelt aandacht te besteden aan de oriëntatie op de arbeidsmarkt.

Overwegingen

De commissie is nagegaan of de beoogde eindkwalificaties van de bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen en de masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen aan de Open Universiteit wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie zijn geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen. Zij heeft de eindtermen in dat kader afgezet tegen het domeinspecifieke referentiekader, de gezamenlijke landelijke eindtermen, en het profiel en de oriëntatie van de opleidingen.

De commissie constateert dat de profielen van beide opleidingen zich kenmerken door een klassieke oriëntatie op cultuurwetenschappen. De opleidingen richten zich op de studie van vier basisdisciplines: cultuurgeschiedenis, kunstgeschiedenis, letterkunde en filosofie. De focus van de opleidingen ligt op de Europese cultuuruitingen, met een accent op cultuurverschijnselen uit de negentiende en twintigste eeuw. De commissie heeft waardering voor de duidelijke keuzes die zijn gemaakt ten aanzien van de profielen van de opleidingen.

De commissie stelt vast dat de eindtermen van de bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen aansluiten bij de eisen die op landelijk niveau aan een afgestudeerde cultuurwetenschapper gesteld worden. De eindtermen volgen de indeling van de Dublin-descriptors en sluiten wat niveau en oriëntatie betreft aan bij het academische bachelorniveau.

De commissie stelt vast dat de eindtermen van de masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen aansluiten bij de eisen die op landelijk niveau aan een afgestudeerde wetenschapper Kunst & Cultuur gesteld worden. De eindtermen volgen de indeling van de Dublin-descriptors en sluiten wat niveau en oriëntatie betreft aan bij het academische masterniveau.

De commissie waardeert de aandacht die beide opleidingen besteden aan beroepsoriëntatie middels de varianten in bacheloropleiding en de aansluitmogelijkheden die in de masteropleiding zijn ontwikkeld.

Conclusie

Bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen: de commissie beoordeelt Standaard 1 als **voldoende**.

Masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen: de commissie beoordeelt Standaard 1 als **voldoende**.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Toelichting:

De inhoud en vormgeving van het programma stelt de toegelaten studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De kwaliteit van het personeel en van de opleidingsspecifieke voorzieningen is daarbij essentieel. Programma, personeel en voorzieningen vormen een voor studenten samenhangende onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

In deze standaard wordt per opleiding inzicht gegeven in het onderwijsprogramma (2.1). Vervolgens wordt ingegaan op het didactisch concept (2.2), de instroom en de studeerbaarheid (2.3), het personeel (2.4), de opleidingsspecifieke voorzieningen (2.5), en de kwaliteitszorg (2.6).

2.1 Programma

De commissie is per opleiding nagegaan in hoeverre de door de betreffende opleiding geformuleerde oriëntatie en eindtermen terug zijn te vinden in het curriculum, en in welke mate er aandacht is voor Engelse taalvaardigheid en internationalisering. Zij heeft de tabellen bestudeerd die zijn opgenomen in de kritische reflecties, waarin is aangegeven welke onderdelen van de opleiding gekoppeld zijn aan welke eindtermen en Dublin-descriptoren. Daarnaast heeft zij tijdens de visitatie inzicht gehad in de beschrijving, het studiemateriaal en de toetsen van verschillende vakken. Aan de hand van deze informatie stelt zij vast dat de inhoud en het niveau van de opleidingen adequaat zijn en waarborgen dat afgestudeerden kunnen voldoen aan de geformuleerde eindtermen.

2.1.1 Curriculum

2.1.1.1 Bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen

De bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen is een deeltijdse opleiding en bestaat uit een propedeuse van 60,2 EC en een postpropedeuse van 120,4 EC. De opleiding kent een reguliere, open, en educatieve variant (zie Standaard 1).

Binnen bepaalde grenzen hebben de studenten de vrijheid om in eigen tempo te studeren en de volgorde van de cursussen te kiezen. Voor een aantal cursussen in de postpropedeuse gelden ingangseisen. De faculteit heeft in de studiegids een normtraject opgenomen. Hierin wordt aangegeven wat de aanbevolen optimale volgorde is van de cursussen.

Propedeuse

De propedeuse heeft een algemeen, inleidend karakter. De student moet zeven verplichte cursussen en twee keuzecursussen volgen. Studenten starten met de Oriëntatiecursus cultuurwetenschappen waarin zij kennismaken met de cultuurwetenschappelijke benadering van de opleiding. Omdat de Open Universiteit geen vooropleiding als toelatingseis hanteert, heeft deze cursus ook een selecterende functie.

Vervolgens maken de studenten kennis met de vier disciplines van de opleiding door middel van vier inleidende cursussen: Inleiding cultuurgeschiedenis, Inleiding kunstgeschiedenis, Inleiding letterkunde en Inleiding in de filosofie. Deze cursussen dienen ter verwerving van kennis van en inzicht in de actuele stand van zaken in het betreffende vakgebied. In de propedeuse zijn verder twee cursussen opgenomen die de basis leggen voor de noodzakelijke academische vaardigheden, te weten Schrijfpracticum 1: zakelijk schrijven en

Cultuurwetenschappelijke vaardigheden 1. De student rondt de propedeuse af door te kiezen voor twee inhoudelijke cursussen of twee verdiepingscursussen. De inhoudelijke, geheel zelfstandig te bestuderen cursussen zijn Geschiedenis van het privéleven, Bronnen en benaderingen en Expressionisme. De verdiepingscursussen Disciplinaire verdieping 1 en Disciplinaire verdieping 2 bieden de student de gelegenheid de inleidende cursussen uit te breiden met verdiepingsstof, de zogenaamde 'pluspakketten'. Deze pluspakketten spelen in op de actualiteit en bestaan uit lezingen, bezoeken aan musea en theaters, ontmoetingen met experts en stadsexcursies. Idealiter volgt de student het pluspakket van een discipline tegelijkertijd met de inleidende cursus van die discipline.

Postpropedeuse

In de postpropedeuse verdiept de student zijn kennis over en inzicht in de vier disciplines van cultuurwetenschappen en leert deze kritisch te benaderen en toe te passen. Studenten hebben in de postpropedeuse meer keuzevrijheid bij de invulling van hun opleiding dan in de propedeuse. De postpropedeuse is als volgt opgebouwd:

- een drietal verplichte cursussen (21,5 EC);
- een gebondenkeuzeblok (77,4 EC);
- vrije ruimte (21,5 EC).

Verplichte cursussen

De drie verplichte cursussen zijn de vaardighedencursussen Schrijfpracticum 2: academisch schrijven, Cultuurwetenschappelijke vaardigheden 2, en het afsluitende Onderzoekspracticum bachelorscriptie. In de eerste twee cursussen worden schrijfvaardigheid en fundamentele competenties die nodig zijn voor het zelfstandig verrichten van wetenschappelijk onderzoek, verder geoefend door middel van tekstanalyse, groepswork, referaten en zelfstandig maken van een onderzoeksplan. De bacheloropleiding wordt afgesloten met het Onderzoekspracticum bachelorscriptie. In de scriptie toont de student aan dat hij een (beperkt) eigen onderzoek kan uitvoeren en presenteren, zowel mondeling als schriftelijk.

Gebondenkeuzeblok

In het gebondenkeuzeblok kiest de student cursussen uit het brede aanbod van de opleiding. Iedere discipline biedt een aantal cursussen aan (zie bijlage 4). Het invullen van het gebondenkeuzeblok verschilt qua EC's en inhoud per gekozen variant: 77,4 EC voor de reguliere variant, 25,8 EC voor de variant educatieve minor of 34,4 EC voor de open variant. De faculteit heeft richtlijnen opgesteld die garanderen dat de breedte van de opleiding Algemene cultuurwetenschappen en de invulling van inhoudelijke en vaardighedenleerlijnen gewaarborgd zijn. In de studiegids is een normtraject opgenomen met een aanbevolen volgorde om de cursussen van de postpropedeuse te bestuderen.

Er is een groot aanbod aan historische cursussen voor studenten die belangstelling hebben voor een leraarsbevoegdheid Geschiedenis. Na afspraken met het Instituut School en Leraar (vanaf september 2013 genaamd Radboud Docenten Academie) van de Radboud Universiteit is vanaf september 2007 een 'aanvullingspakket geschiedenis' aangeboden voor het behalen van een eerstegraads bevoegdheid. Vanaf 1 september 2011 maken de cursussen van dit pakket deel uit van het verplicht inhoudelijk deel van de educatieve minor. De historische cursussen passen ook in het programma van de bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen.

In het gebondenkeuzeblok worden vijf cultuurwetenschappelijke cursussen aangeboden, waarbinnen meerdere basisdisciplines samenkomen. In de cursus Het

cultuurwetenschappelijk debat krijgen de studenten de mogelijkheid lezingen en cursusgebonden studiedagen bij te wonen, en onder leiding van docenten symposia en tentoonstellingen te bezoeken. Als zij 96 studie-uren hebben verzameld, schrijven zij een essay dat een kritische reflectie op het afgelegde traject moet zijn. Dit essay vormt het tentamen van de cursus. In de cursussen CW-seminars en CW-seminars 2 worden seminars van 60 of 30 studie-uren aangeboden: studenten bestuderen onder leiding van docenten intensief een bepaald thema en houden er presentaties en/of schrijven er werkstukken over. Het aanbod van seminars verschilt per jaar en is gespreid over alle disciplines. De Zomerschool Roma Caput Mundi biedt een programma waarin cultuurgeschiedenis en kunstgeschiedenis gecombineerd worden en studenten tevens een internationale ervaring wordt geboden. Tot de cultuurwetenschappelijke cursussen hoort sinds de OER 2012-2013 ook de *stage*.

Het aantal cursussen per discipline ligt niet vast en kan per jaar verschillen. Het aantal hangt samen met de zomerscholen. Elke discipline organiseert zomerscholen, maar deze worden niet elk jaar aangeboden, met uitzondering van de Zomerschool Roma Caput Mundi en de kunsthistorische Zomerschool Florence.

Vrije ruimte

In de vrije ruimte heeft de student de mogelijkheid om 21,5 EC in te vullen met cursussen uit het totale aanbod van alle faculteiten van de Open Universiteit. Hiertoe behoren ook een viertal cursussen die de faculteit zelf speciaal aanbiedt ten behoeve van de vrije ruimte. De inbreng van onderwijs van andere Nederlandse of Belgische universiteiten is ook mogelijk, maar moet van tevoren worden goedgekeurd door de Facultaire toetsingscommissie. De Faculteit Cultuurwetenschappen heeft onder de vlag van de European Association of Distance Teaching Universities (EADTU) contracten afgesloten met een aantal Europese universiteiten met afstandsonderwijs over de wederzijdse erkenning van elkaars cursussen. Hierdoor is het voor studenten mogelijk om zonder problemen een aantal cursussen - aangeboden door buitenlandse afstandsuniversiteiten- in te brengen in hun opleiding. Voor studenten die de educatieve variant volgen, is de vrije ruimte ingevuld met verplichte cursussen op het gebied van algemene en vakdidactiek.

De studenten gaven aan in het gesprek met de commissie, de mogelijkheid te waarderen om in eigen tempo te studeren en zelf de volgorde van de cursussen te bepalen. Over het algemeen is dit ook de reden waarom zij hebben gekozen om hun studie bij de OU te doen. De studenten gaven bijna allemaal aan, uit interesse te zijn gestart met de opleiding met als doel een paar cursussen te doen. Door de opzet en inhoud van het programma en het kwalitatief hoogstaande lesmateriaal hebben zij tijdens het studeren besloten om de opleiding in zijn totaliteit te volgen en af te maken. Voor een aantal van hen ging dit samen met een doelgerichte heroriëntatie in hun loopbaan.

De samenhang tussen de afzonderlijke cursussen in het programma is met name zichtbaar als de student het normtraject volgt. Volgens de studenten worden de raakvlakken tussen de disciplines dan meer zichtbaar en duidelijk. De disciplinaire verdiepvakken van de propedeuse zijn soms lastig in te plannen maar hebben volgens de studenten een duidelijke toegevoegde waarde binnen het programma. De studenten gaven aan op de hoogte te zijn van de mogelijkheid om internationale cursussen te volgen maar hierin niet geïnteresseerd te zijn. Volgens hen is het aanbod van OU meer dan genoeg en van voldoende breedte. De studenten gaven aan dat de persoonlijke contacten met docenten en studenten zorgen voor een betere motivatie om te blijven studeren en daarmee het studietempo bevorderen.

De commissie constateert dat de onderwerpen van de inhoudelijke keuzecursussen in de propedeuse redelijk willekeurig overkomen. Het management van de opleiding is het hier mee eens. Aangegeven werd dat men prefereert dat studenten kiezen voor de verdiepingscursussen. Echter vanwege het karakter van de Open Universiteit heeft de opleiding een verplichting om in de propedeuse van de bacheloropleiding de mogelijkheid te bieden deze volledig op afstand en zelfstandig te kunnen bestuderen en behalen. Het is daarom noodzakelijk om twee inhoudelijke keuzecursussen aan te bieden naast de facultatieve verdiepingscursussen. De huidige inhoudelijke keuzecursussen zijn goed geëvalueerde cursussen die aansluiten bij de expertise van de docenten. In de toekomst zullen deze cursussen onderdeel worden van de postpropedeuse en worden vervangen door verdiepende en verbrede cursussen in de propedeuse.

De commissie is van mening dat de inhoud van de individuele cursussen zeer goed en het lesmateriaal voortreffelijk zijn. Over het programma constateert de commissie dat de opbouw van de cursussen versterkt kan worden. Het huidige niveau van de cursussen is voor alle postpropedeutische cursussen gelijk. De commissie adviseert duidelijke leerlijnen in het programma in te bouwen en de cursussen van verschillende niveaus te ontwikkelen, waarbij meer gebruik wordt gemaakt van ingangseisen per cursus. Hierdoor kan onderscheid gemaakt worden in niveau van de cursussen inclusief de toetsing en toetsvormen. Het management van de opleiding heeft aangegeven dat deze ontwikkelingen komende jaren gaan plaatsvinden.

Masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen

De masteropleiding is een eenjarige doorstroommaster en bestaat uit veertien modules (60,2 EC). De studenten worden opgeleid tot onderzoeksgerichte academici. Zij specialiseren zich in één of twee van de vier cultuurwetenschappelijke disciplines.

Het programma tot 1 september 2012

Tot september 2012 moest de student drie van de vier inhoudelijke mastercursussen (elk 8,6 EC) volgen die werden aangeboden binnen de disciplines (cultuurgeschiedenis, kunstgeschiedenis, letterkunde en filosofie). Na afronding van minimaal twee van de drie inhoudelijke cursussen kon de student zich inschrijven voor het verplichte Onderzoekspracticum cultuurwetenschappen (8,6 EC) waarbinnen gekozen kon worden uit een historische, letterkundige of kunsthistorische variant. In dit practicum werd de student voorbereid op zijn onderzoek ten behoeve van de masterscriptie. Het verplichte afstudeertraject bestond uit het schrijven van het scriptieplan (4,3 EC) en de masterscriptie (21,5 EC).

Het programma vanaf september 2012

Vanaf 1 september 2012 is het cursusaanbod in de master uitgebreid. Naast de vier bestaande mastercursussen worden vier nieuwe cursussen aangeboden: Volop vertier! Vrije tijd en stedelijke cultuur 1870-2010 (cultuurgeschiedenis), De eeuw van de lezers (letterkunde), Hedendaagse cultuuranalyses en cultuurkritieken (filosofie) en De koloniale ervaring vanuit letterkundig en historisch perspectief (multidisciplinair). Deze nieuwe cursussen hebben het karakter van een onderzoekspracticum en in inhoud sluiten zij rechtstreeks aan op de expertise van de wetenschappelijke staf. Het oude Onderzoekspracticum cultuurwetenschappen is gehandhaafd als het kunsthistorische onderzoekspracticum 'Sensus catholicus'.

Bij het practicumkarakter van de nieuwe cursussen past geen totale vrijheid van studeren zoals in het klassieke OU-onderwijsconcept het geval is. De faculteit heeft er bewust voor gekozen de nieuwe cursussen anders te organiseren. Studenten beginnen nu gezamenlijk aan

een cursus en studeren in een vast cohort met medestudenten. Er is per cursus een aantal verplichte bijeenkomsten met de begeleidende docenten waarin delen van de leerstof worden doorgenomen en (onderzoeks)vaardigheden worden geoefend. Sommige cursussen kennen verplichte tussententamens.

Vanaf september 2013 worden vier nieuwe cursussen aangeboden, alle eveneens met het karakter van een onderzoekspracticum. Het zijn: Kunsthistorisch ordenen (kunstgeschiedenis), Kunst en identiteit in het interbellum (kunstgeschiedenis), Darwins filosofische erfenis (filosofie) en Staats- en natievorming in Europa sinds de verlichting (cultuurgeschiedenis).

Studenten sluiten hun masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen af met het schrijven van de masterscriptie (21,5 EC), waarin de specialisatie en verdieping samen komen. De masterscriptie is een verslag van een zelfstandig uitgevoerd wetenschappelijk onderzoek, waarin opgedane kennis, inzichten en vaardigheden worden geïntegreerd. Studenten doen hun onderzoek in het verlengde van een van de gevolgde cursussen. De cursus Scriptieplan komt hiermee te vervallen. In plaats daarvan biedt de faculteit een aantal masterclasses aan. De masterclasses staan geheel in het teken van het oefenen van onderzoeks- en andere academische vaardigheden.

De studenten zijn zeer tevreden over de oude en nieuwe cursussen in het programma en het cursusmateriaal dat ter beschikking wordt gesteld. Zij waarderen de mogelijkheid om in de nieuwe cursussen aan te sluiten bij de onderzoeken die worden uitgevoerd door de staf van de OU. De tendens naar meer contacturen en verbinding met de docenten in de nieuwe opzet van de masteropleiding heeft volgens hen voor- en nadelen. Er is minder vrijheid om in eigen tempo en zelf bepaalde locatie de opleiding te volgen doordat er meer verplichte contacturen zijn (waarvoor werkenden vakantiedagen moeten opnemen). De studenten waarderen de opzet van de onderzoekpractica en het oefenen van het schrijven van een onderzoeksplan, het geven van presentaties en het doen van onderzoek wordt geoefend. Daarnaast geven de contacturen meer gelegenheid tot sturing van docent en medestudenten. Dit bevordert het studietempo en vergroot de kans om het programma af te ronden.

De commissie constateert dat het nieuwe programma van de masteropleiding sterk en interessant is. De commissie waardeert de tijd en energie die is besteed aan het vernieuwen van het programma en de cursussen. De commissie is ervan overtuigd dat door de onderzoekpractica de wetenschappelijke vaardigheden van de studenten goed worden geoefend. De verbinding die door de onderzoekpractica plaatsvindt tussen het onderzoek en de expertise van de staf en de scripties van de studenten garanderen goede inhoudelijk begeleiding aan de studenten. De commissie is zich ervan bewust dat de vernieuwing net is gestart maar is van mening dat de OU de aanpassingen adequaat en goed uitvoert.

2.1.2 Realisatie eindtermen in het programma

In de kritische reflecties van de opleidingen zijn competentiekaarten opgenomen waarin de beoogde eindtermen zijn gerelateerd aan de verplichte cursussen en de gebonden cursussen van de opleidingen Algemene cultuurwetenschappen en Kunst- en cultuurwetenschappen aan de Open Universiteit.

De commissie constateert op grond van de kritische reflecties en de gesprekken met het management, de docenten en studenten, het bestuderen van de uitgebreide lesmaterialen en

toetsen dat de programma's van de opleidingen de studenten de mogelijkheden bieden om de beoogde eindtermen te behalen.

2.1.3 Internationalisering

De commissie heeft het materiaal bestudeerd en met de studenten gesproken over internationalisering. Ondanks de mogelijkheid om vakken te volgen van andere internationale Open Universiteiten wordt deze mogelijkheid zeer weinig benut door studenten. De studenten gaven hierover aan dat zij op de hoogte zijn van de mogelijkheden maar geen behoefte hebben om deze te benutten.

Het is de commissie daarnaast opgevallen dat de het cursusmateriaal overwegend Nederlandstalig is. In het materiaal wordt gebruikt gemaakt van Nederlandse vertalingen van Duitse en Franse teksten. De studenten en alumni gaven aan in de gesprekken met de commissie Engelse literatuur en Engels als voertaal te missen. Zij hebben het gevoel dat het gebrek hieraan hen op een achterstand zet ten opzichte van studenten aan reguliere Nederlandse universiteiten.

De commissie begrijpt dat de opleidingen met het Nederlandstalige materiaal aansluiten bij de uitgangspunten van de OU dat deze toegankelijk moeten zijn voor iedereen, ongeacht vooropleiding. Aan de andere kant is de commissie van mening dat voor het kennisdomein van de opleiding meer nadruk op internationalisering gewenst is. Aangezien de opleidingen een impliciete voorwaarde hanteren dat studenten kennis van het Engels hebben op havo-niveau, meent de commissie dat het mogelijk is om in ieder geval meer Engelstalige teksten te gebruiken in het cursusmateriaal.

2.2 Didactisch concept

De commissie is nagegaan in hoeverre er sprake is van een passend didactisch concept dat vertaald is naar adequate werkvormen en dat op een passende wijze wordt ingezet, zoals dat van een opleiding in het domein Kunst en Cultuur verwacht mag worden.

2.2.1 Didactisch concept

Het studeren aan de OU wordt aangeduid als begeleide zelfstudie. Dit houdt in dat studenten zoveel mogelijk zelfstandig studeren in een volgorde en tempo dat de student zelf bepaalt.

De cursussen fungeren als bouwstenen van een opleiding. Het materiaal van een cursus bevat een pakket van een of meer tekstenboeken, een (digitaal) werkboek, een website en soms andersoortige informatiedragers. Elke cursus is afzonderlijk of als onderdeel van een opleiding te bestuderen en wordt afgesloten met een tentamen. Als een student de leerstof heeft doorgenomen kan de student met zelf-, eindtoetsen en proeftentamens controleren of hij de stof beheerst.

In de masteropleiding kennen de meeste cursussen een of meer verplichte begeleidingsbijeenkomsten.

OU-extra (OUX)

Sinds september 2012 wordt geëxperimenteerd met een nieuwe vorm van studeren: het OUX-concept. Studenten die in OUX studeren volgen hun opleiding aan de hand van een voorgeschreven tijdsplanning. Wie zich inschrijft voor een cursus, schrijft zich direct in voor het tentamen, tien weken later. Studenten die in OUX willen studeren moeten de cursus

Oriëntatie cultuurwetenschappen hebben gevolgd en deze bij voorkeur succesvol hebben afgerond. Daarnaast krijgen zij een intakegesprek waarin wordt besproken of zij het studietempo kunnen bijhouden. OUX biedt de studenten een vaste tutor en meer groepsbijeenkomsten (fysiek en digitaal). De OU verwacht met OUX de opleidingsrendementen te verhogen.

De commissie constateert dat de OU specifieke onderwijsconcepten biedt die aansluiten bij de eigenheid van de doelgroepen die kiezen voor het onderwijs aan de OU: studenten die komen vanuit interesse en persoonlijke ontwikkeling en studenten die komen voor het behalen van een academisch diploma. De commissie constateert dat het OUX concept grote voordelen heeft voor het verhogen van het studietempo, hetgeen over het algemeen de afronding van de studie bevordert. De commissie is evenwel van mening dat de OU eveneens een belangrijke maatschappelijke functie heeft voor studenten met een atypische levensbaan en/of studenten die voornamelijk studeren vanuit hun kennisinteresse en omwille van hun persoonlijke ontwikkeling. De commissie pleit er daarom voor dat de OU naast reguliere basisopleidingen met gegarandeerde studievoortgang en resultaten, de mogelijkheid blijft behouden voor studenten van alle leeftijden om zich te ontwikkelen met grote zelfstandigheid en met de vrijheid om het tempo zelf te bepalen, eventueel gecombineerd met een baan, zorg voor kinderen en/of beperkte mobiliteit.

2.2.2 Begeleiding

Per cursus worden diverse vormen van begeleiding geboden. De standaard cursusbegeleiding houdt in dat de student met inhoudelijke vragen terecht kan bij de docent van de cursus. Dit kan per mail of telefonisch tijdens het spreekuur. Ook kunnen studenten elkaar helpen door vragen te plaatsen en te beantwoorden in de discussiegroep in de elektronische leeromgeving. Voor een aantal cursussen worden fysieke bijeenkomsten georganiseerd in de studiecetra. Tijdens deze bijeenkomsten gaan de studenten met de docent dieper in op de leerstof. Daarnaast kan er gekozen worden voor virtuele begeleidingsbijeenkomsten. Tijdens deze bijeenkomsten loggen docent(en) en studenten in op een afgesproken tijdstip en behandelen een deel van de studiestof. Ook vinden er studiedagen plaats waarin ruimte is voor een bezoek aan een museum of lezingen. Persoonlijke, individuele begeleiding vindt met name plaats tijdens het schrijven van de scriptie.

De commissie heeft bij het bestuderen van de cursusmaterialen inzage gehad in de correspondentie tussen docenten en studenten: vragen die worden gesteld en de wijze van beantwoording van de docenten. De commissie constateert dat de wijze waarop docenten omgaan met de vragen zeer respectvol is en uiterst uitgebreid. De docenten geven antwoorden op vragen maar wijzen studenten er in de uitleg ook op dat vragen meerdere juiste antwoorden kunnen hebben en dat het zoeken naar juiste antwoorden een belangrijk onderdeel is van de wetenschappelijke opleiding.

De commissie is na het bestuderen van de cursusmaterialen en de gesprekken met docenten, studenten en alumni er van overtuigd geraakt dat de studenten op adequate wijze worden begeleid, zowel groepsgewijs als individueel. De commissie waardeert de verschillende vormen van begeleiding en de technologische oplossingen die de opleidingen inzetten om de studenten op adequate wijze te begeleiden en hierbij aan te sluiten bij de verschillende wensen en behoeften die de verschillende doelgroepen van de opleidingen hebben.

Het management van de opleidingen gaf aan op dit moment de focus te richten op het verhogen van het aantal contacturen. Het management is van mening dat hierdoor de

motivatie en interesse van studenten vergroot wordt waardoor het studietempo omhoog gaat en de rendementen van de opleidingen verbeteren.

De commissie waardeert de grote mate van digitalisering van de opleidingen en is van mening dat de OU hiermee verder is dan veel andere opleidingen in het kennisdomein Kunst en Cultuur. De commissie meent dat de OU in dezen, binnen het universitaire bestel, best harder aan de weg zou mogen timmeren. De commissie constateert daarnaast dat het management van de opleidingen zich zeer bewust is van de noodzaak om de rendementen van de opleidingen te vergroten. De commissie is van mening dat de inzet op het gebied van meer begeleiding en contacturen een juiste toevoeging is aan de opleidingen.

2.3 Instroom en studeerbaarheid

De kwantitatieve gegevens over de instroom, studielast en rendementen van de opleidingen zijn opgenomen in bijlage 5.

2.3.1 Instroom

Iedereen boven de achttien jaar kan zich inschrijven voor een bacheloropleiding aan de OU. De OU stelt hierbij als randvoorwaarden dat de studenten beschikken over een computer met internetaansluiting en kennis hebben van Engels op havo-niveau.

Met name in de bacheloropleiding schrijven veel studenten zich in als cursist. Dit houdt in dat de student een paar cursussen volgt en daarna stopt. Van mensen die zich inschrijven als student wordt verwacht dat zij de studie afronden.

De OU spreekt van instromers (personen die zich voor het eerst inschrijven voor een cursus), herinstromers (personen die zich inschrijven voor een cursus, nadat ze minimaal 90 dagen niet ingeschreven stonden voor een cursus), doorstromers (personen die zich inschrijven voor een of meer nieuwe cursussen) en uitstromers (personen die meer dan 90 dagen niet ingeschreven staan voor een cursus).

Het aantal ingeschreven studenten Algemene Cultuurwetenschappen en Kunst- en cultuurwetenschappen is de afgelopen jaren teruggelopen, van 2292 studenten in 2009 tot 1785 in 2011 voor de bacheloropleiding en van 283 studenten in 2009 tot 224 studenten in 2011 voor de masteropleiding. Dit wordt zowel veroorzaakt door de terugloop in het aantal instromers als door een toename van uitstromers.

De gemiddelde leeftijd van OU studenten Algemene Cultuurwetenschappen en Kunst- en cultuurwetenschappen is hoger dan bij andere universiteiten. Het percentage studenten van 40 jaar en ouder ligt rond de 75%. De overgrote meerderheid van de cultuurwetenschapstudenten geeft aan dat de persoonlijke ontwikkeling de belangrijkste reden is om te studeren.

Masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen

Om rechtstreeks te worden toegelaten tot de masteropleiding moet de student de bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen aan de OU hebben afgerond of over vergelijkbare kennis en vaardigheden beschikken die iemand met deze opleiding heeft. Onder bepaalde voorwaarden worden ook studenten rechtstreeks toegelaten die een verwante bacheloropleiding hebben afgerond in geschiedenis, Nederlands of een andere taal, filosofie of kunstgeschiedenis.

Toelating is ook mogelijk via een schakelprogramma. Een schakelprogramma van 60,2 EC wordt individueel samengesteld aan de hand van het vakkenpakket van de vooropleiding.

2.3.2 Studeerbaarheid

Bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen

In de bacheloropleiding stopt de meerderheid van de studenten met studeren na een of een paar cursussen en maakt de studie niet af. Ongeveer 60% van de instromers maakt de eerste cursus Oriëntatie cultuurwetenschappen niet af. Er zijn ook studenten die alleen de cursussen volgen die passen bij hun persoonlijke belangstelling.

Bij het niet voorzetten van de opleiding geven de meeste studenten aan dat dit is vanwege persoonlijke omstandigheden.

Masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen

In de masteropleiding studeren relatief meer jongeren dan in de bacheloropleiding. In de kritische reflectie concludeert de opleiding voorzichtig dat de masterstudenten vaker studeren vanuit een carrièreperspectief of een betere en interessantere invulling van de baan.

Evenals in de bacheloropleiding doen de masterstudenten relatief lang over hun opleiding. Echter meer masterstudenten dan bachelorstudenten ronden hun studie af met een getuigschrift.

De commissie constateert na gesprekken met het management, de docenten, studenten en alumni dat de opleidingen serieus werken aan en acties ondernemen om de rendementen van de opleidingen te vergroten en te voldoen aan gemaakte prestatieafspraken. Het inrichten van de OUX is hiervan een voorbeeld, evenals het verhogen van het aantal contacturen met studiebijeenkomsten. De verbeteringen in studietempo zijn reeds zichtbaar. De commissie is echter van mening dat het maatschappelijk belang en de eigenheid van de opleidingen bijzonder groot zijn. De commissie pleit er daarom voor om naast de studenten die een diploma willen behalen, ook aandacht te blijven besteden aan de cursisten die voor hun persoonlijke ontwikkeling cursussen in hun eigen tempo en volgorde willen volgen.

2.4 Personeel

De commissie heeft de kwaliteit en kwantiteit van het personeel bestudeerd.

Getuige de kritische reflectie streeft de faculteit ernaar het onderwijs in de bachelor- en de masteropleiding te laten verzorgen door stafleden die gepromoveerd zijn. Op dit moment wordt deze doelstelling nog niet gehaald. In beide opleidingen zijn vier niet-gepromoveerden actief. Zij worden met name ingezet in de propedeuse en voor mentor- en tutortaken. Daarnaast begeleiden zij uitsluitend masterscripties die direct aansluiten bij het onderzoeksthema van hun proefschrift.

De docenten van de opleiding zitten op het moment van de visitatie in het proces van de beoordelingsprocedure van de BKO, hebben deze reeds behaald of hebben een eerstegraads lesbevoegdheid.

Het management van de opleidingen gaf aan dat de staf vergrijst. Dankzij het programma Duurzame Geesteswetenschappen heeft de faculteit op dit moment jonge wetenschappers kunnen aannemen met tijdelijke aanstellingen. Veel docenten hebben naast hun aanstelling aan de OU ook een aanstelling bij een andere universiteit in Nederland.

Tijdens het gesprek met de docenten van de opleidingen bleek dat zij verschillende taken uitvoeren voor het onderwijs zoals cursusontwikkeling, examineren, en studentbegeleiding (mentor- en tutortaken).

De mentoren werken op de studiecetra die de OU op verschillende plaatsen in Nederland en Vlaanderen heeft. Een mentor is de directe contactpersoon van alle studenten voor vragen over de opleiding. Daarnaast organiseren de mentoren aanvullende activiteiten op de studiecetra zoals een introductiebijeenkomst, een jaarafsluiting en de activiteiten in het kader van de cursus Het cultuurwetenschappelijk debat. Het doel van de mentor is om de studenten te stimuleren hun studietempo vast te houden.

De commissie concludeert dat er voor de opleidingen op dit moment sprake is van voldoende gekwalificeerde stafleden. De commissie constateert dat de vergrijzing van de staf op dit moment wordt opgevangen door het aantrekken van jonge wetenschappers. De commissie adviseert de faculteit een beleid voor de lange termijn te ontwikkelen zodat de faculteit ook na afloop van het programma Duurzame Geesteswetenschappen een sterke groep docenten heeft die de continuïteit in kennisgebied, onderzoek en begeleiding kan waarborgen. Het feit dat de docenten vaak aan twee universiteiten werkzaam zijn, ziet de commissie als een verrijking voor zowel de opleidingen, de docenten als de studenten.

2.5 Opleidingsspecifieke voorzieningen

Studiebegeleiding

In zestien studiecetra in Nederland en zes studiecetra in Vlaanderen worden studenten begeleid door mentoren respectievelijk studiebegeleiders. In de studiecetra ontmoeten de studenten de docenten, hun medestudenten en mentor. Ook nemen de studenten hier deel aan bijeenkomsten en leggen zij hun tentamens af.

Op elk studiecetra kan de student terecht bij de mentor die in de eigen regio zijn of haar standplaats heeft. De mentoren zijn vaste aanspreekpunten voor de studenten met vragen over hun studie. De mentor is ook docent in het programma en heeft inhoudelijke kennis over het programma. De mentor organiseert regelmatig activiteiten voor de studenten in het studiecetra zodat studenten medestudenten ontmoeten uit dezelfde regio. Daarnaast kunnen studenten met algemene vragen over studieplanning, -voortgang, vrijstellingen of organisatorische kwesties terecht bij de onderwijsadviseur in Heerlen.

De opleidingen maken gebruik van verschillende digitale begeleidingsmiddelen zoals Studienet, Studieplaza, Studieplanner, seminars en uiteraard e-mail.

Bibliotheekvoorzieningen

Studenten aan de OU hebben de mogelijkheid om op vertoon van hun OU-studentenkaart gratis lid te worden van de universiteitsbibliotheek in de buurt van hun woonplaats. Tevens kunnen zij voor studententarief lid worden van de Koninklijke Bibliotheek.

Op Studienet hebben de studenten toegang tot de digitale bibliotheek. Hier hebben zij toegang tot een reeks elektronische tijdschriften, informatiebestanden en zoeksystemen voor wetenschappelijke bronnen. Ook kunnen zij boeken of artikelen aanvragen die vervolgens bij een bibliotheek naar keuze wordt afgeleverd.

Op basis van de documentatie die zij heeft ontvangen en de gesprekken die zij heeft gevoerd met verschillende gremia, stelt de commissie vast dat er sprake is van adequate voorzieningen voor de bachelor- en masterstudenten.

2.6 Kwaliteitszorg

De commissie is nagegaan in hoeverre studenten en docenten betrokken en gehoord worden bij het evalueren en verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs.

De faculteit Cultuurwetenschappen kent één opleidingscommissie waarin zowel de bachelor- als de masterstudenten en docenten zijn vertegenwoordigd. Deze facultaire opleidingscommissie bestaat uit drie studenten en drie stafleden. De opleidingscommissie komt drie keer per jaar bijeen.

De opleidingscommissie heeft een taak bij het bewaken van de kwaliteit van het onderwijs. Dat doet de opleidingscommissie door de nieuwe Onderwijs- en examenregeling en de resultaten van de cursusevaluaties te beoordelen. Daarnaast buigt de opleidingscommissie zich over voorkomende problemen.

De studenten gaven aan dat er goed naar hen wordt geluisterd in de opleidingscommissie. Zo is bijvoorbeeld, mede door hun opmerkingen over de termijn van terugkoppeling van docenten op papers, een communicatieprotocol ontwikkeld. Hierin zijn de termijnen beschreven waarin docenten uitslagen moeten terugkoppelen aan studenten. Tevens is op basis van de cursusevaluaties besloten om de onderzoekscomponent in het schakelprogramma te verzwaren omdat dit onvoldoende was om de studenten voor te bereiden op de masteropleiding.

De commissie constateert dat de resultaten van de cursusevaluaties een vast agendapunt zijn van de vergadering van de opleidingscommissie en dat acties worden ondernomen indien dit nodig blijkt. Zij stelt vast dat het evaluatiesysteem zo is opgezet dat verbetermogelijkheden binnen de opleidingen worden gesignaleerd waarbij zowel docenten als studenten voldoende inspraak hebben. Gesignaleerde verbeterpunten worden adequaat doorgevoerd in het onderwijs.

Overwegingen

De commissie concludeert dat de inhoud en het niveau van de bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen en van de masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen adequaat zijn en waarborgen dat afgestudeerden voldoen aan de eindtermen van de opleiding. De cursussen, cursusmaterialen en aangeboden begeleiding zijn zodanig vormgegeven en georganiseerd dat zij bijdragen aan het verwerven van de eindtermen.

De commissie constateert dat het onderwijs wordt gewaardeerd door de studenten en belangrijk wordt gevonden door de docenten. Studenten zijn zeer positief over het geboden programma en de cursusmaterialen en zijn positief en enthousiast over de begeleiding van de mentoren in de studiecentra. De studenten waarderen de docenten, zowel wat betreft inhoudelijke kennis als begeleiding. De opleidingen beschikken over gemotiveerde, betrokken mentoren en docenten die op de hoogte zijn van het programma en de verschillende cursussen van de disciplines.

De commissie is van mening dat de opbouw van de bacheloropleiding kan worden versterkt door het inbouwen van leerlijnen en het onderscheiden van niveaus van de cursussen. Het aangepaste programma van de masteropleiding is volgens de commissie een sterk en interessant programma. De commissie waardeert de tijd en energie die is besteed aan het vernieuwen van het programma en de cursussen. De commissie is zich ervan bewust dat de vernieuwing net is gestart maar is van mening dat de OU de aanpassingen adequaat en goed uitvoert. De commissie constateert dat de inhoud van de individuele cursussen zeer goed is en het lesmateriaal in beide opleidingen voortreffelijk is.

De studenten in zowel de bachelor- als de masteropleidingen worden op adequate wijze begeleid, zowel persoonlijk, groepsgewijs als individueel. De commissie waardeert de verschillende vormen van begeleiding en de technologische oplossingen die de opleidingen hiervoor inzetten. De commissie constateert daarnaast dat het management van de opleidingen zich zeer bewust is van de noodzaak om de rendementen van de opleidingen te vergroten. De commissie is van mening dat de inzet op het gebied van meer begeleiding en contacturen een juiste toevoeging is aan de opleidingen.

De commissie concludeert dat er voor de opleidingen op dit moment sprake is van voldoende gekwalificeerde stafleden.

De commissie constateert dat de opleidingen zich serieus inzetten om de rendementen van de opleidingen te vergroten. De commissie is van mening dat het maatschappelijk belang en de eigenheid van de opleidingen bijzonder groot zijn. De commissie pleit er daarom voor om ook aandacht te blijven besteden aan de cursisten die voor hun persoonlijke ontwikkelen cursussen in hun eigen tempo en volgorde willen volgen.

De kwaliteitssystemen van de opleidingen zijn zodanig opgezet dat verbetermogelijkheden binnen de opleidingen wordenesignaleerd en uitgevoerd. Hierbij hebben zowel docenten als studenten voldoende inspraak.

Conclusie

Bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen: de commissie beoordeelt Standaard 2 als **voldoende**.

Masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen: de commissie beoordeelt Standaard 2 als **voldoende**.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Toelichting:

Het gerealiseerde niveau blijkt uit de tussentijdse en afsluitende toetsen, de afstudeerwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren. De toetsen en de beoordeling zijn valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk.

Bevindingen

In deze standaard worden de bevindingen ten aanzien van de toetsing weergegeven (3.1) en wordt vervolgens de vraag beantwoord of studenten de beoogde eindkwalificaties van de opleidingen realiseren (3.2).

3.1 Toetsing

3.1.1 Toetsbeleid

De Open Universiteit heeft een centrale Commissie voor de Examens voor alle aangeboden opleidingen. Deze commissie stelt de centrale richtlijnen op voor de borging van de kwaliteit van tentamens en examens en stelt vast of een student voldoet aan de voorwaarden die in de OER zijn vastgelegd ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn om een academische graad te verkrijgen. Daarnaast stelt de Commissie voor Examens de vrijstellingen, de toelating tot de masteropleidingen, de diplomering en de goedkeuring van het vrije wetenschappelijke programma vast. De uitvoering van een aantal van deze taken is decentraal belegd bij de Facultaire toetsingscommissies.

Naast de regelgeving opgesteld door de Commissie voor de Examens heeft de faculteit Culturele wetenschappen een aantal aspecten rond de kwaliteitszorg specifiek voor de opleidingen in de culturele wetenschappen vastgelegd en aangescherpt.

Eisen aan tentamens zijn:

- Een tentamenprofiel legt de inhoud en de omvang van het tentamen vast;
- Bij meerkeuze vragen zijn er antwoordmodellen, bij openen vragen en/of meerdere correctoren zijn er toetsmatrijzen/correctiemodellen;
- Elke cursus heeft een examinerator en een plaatsvervangende examinerator;
- Bij het maken van tentamens zijn meestal twee inhoudsdeskundigen betrokken;
- Werkstukken worden bij twijfel op fraude/plagiaat gecontroleerd;
- Bij een mondeling tentamen is altijd een tweede staflid aanwezig;
- Er wordt gebruikt gemaakt van externe onderwijskundige expertise bij het maken van tentamens;
- Interne evaluatie van de tentamenkwaliteit vindt voortdurend plaats.

Een ander belangrijk onderwerp wat betreft toetsing is transparantie richting studenten. Er wordt nadrukkelijk op gelet dat de student altijd op de hoogte is van wat hij of zij moet leren en kunnen, waarom en hoe de stof wordt getentamineerd.

De commissie heeft de OER en tentamens van meerdere cursussen van de opleidingen bestudeerd. De commissie onderschrijft de uitgangspunten over toetsing van de opleidingen en heeft tijdens de visitatie kunnen vaststellen dat ook docenten en studenten hier positief tegenover staan. De commissie heeft vastgesteld dat de digitale leeromgeving de studenten voorafgaand aan de toetsing goed informeert over de wijze van toetsing en beoordeling.

Er is een beleid om plagiaat en fraude te voorkomen. Onderdeel daarvan is dat werkstukken bij twijfel gecontroleerd worden. De commissie adviseert om niet alleen bij twijfel maar systematisch de scripties op plagiaat te controleren.

3.1.2 Toetsvormen

De toetsvormen sluiten naar het oordeel van de commissie aan bij de inhoud van de cursussen. Samen waarborgen ze ook de eindtermen die voor de opleidingen gerealiseerd dienen te worden. De toetsen die de commissie tijdens het bezoek heeft ingezien voldoen naar haar oordeel aan de eisen van validiteit en betrouwbaarheid. De procedures zijn transparant en bij de studenten bekend.

Bachelorscriptie

In de bachelorscriptie worden de eindtermen van de opleiding getoetst. De studenten schrijven hun bachelorscriptie in een van de vier disciplines: cultuurgeschiedenis, kunstgeschiedenis, letteren of filosofie. Elke discipline stelt vooraf een centraal thema vast voor de bachelorscripties. De bachelorscriptie moet voldoen aan strikte eisen wat betreft probleemstelling, structuur, inhoud, argumentatie, verantwoording annotatie en vormgeving.

De inhoud van de scriptie wordt getoetst door een begeleider. De kwaliteit van het Nederlands wordt getoetst door een taalbegeleider. De scriptie wordt door de student gepresenteerd aan medestudenten en betrokken docenten. De toetsing hiervan vindt plaats door de presentatiebegeleider. De drie begeleiders schrijven een beoordeling en leggen deze voor aan de examinerator. De examinerator (één per discipline) stelt op basis van de beoordelingsrapporten van de begeleiders het eindcijfer vast.

De commissie heeft de beoordelingsrapporten van de een aantal bachelorscripties ingezien en is zeer onder de indruk van de begeleiding, toetsing en feedback die wordt gegeven aan de studenten.

Masterscriptie

In de masterscriptie worden de eindtermen van de masteropleiding getoetst. Volgens de kritische reflectie is de masterscriptie een schriftelijk onderzoeksverslag over een cultuurwetenschappelijk onderwerp. Het resultaat dient te voldoen aan de criteria en normen voor een wetenschappelijk publicatie, zoals die in de eindtermen van de masteropleiding zijn vastgelegd. Het onderwerp moet in principe aansluiten bij lopend onderzoek van de wetenschappelijk staf van de faculteit Cultuurwetenschappen.

In de scriptiewijzer van de OU zijn de functie en plaats van de masterscriptie, de procedures rond het schrijven, het schrijfproces zelf, de eindtermen wat betreft inhoud en vormgeving en de beoordeling van de masterscriptie beschreven. Tevens zijn de formats van beoordelingsrapporten van begeleider en examinerator opgenomen.

De begeleider beoordeelt of het eindproduct voldoet aan de eindtermen. Als het oordeel is dat de scriptie minimaal voldoende is dan kan de student de scriptie afronden en opsturen ter beoordeling. De begeleider schrijft zijn beoordelingsrapport inclusief een cijfersuggestie. De rapport wordt inclusief scriptie voorgelegd aan de examinerator. Deze beoordeelt de scriptie als tweede beoordelaar en leest het beoordelingsrapport inclusief cijfersuggestie. De examinerator schrijft een beoordelingsrapport en bepaalt het uiteindelijke cijfer. De beoordelingsrapporten worden met cijfer toegestuurd aan de student.

De commissie heeft de beoordelingsrapporten van de een aantal masterscripties ingezien en is zeer onder de indruk van de begeleiding, toetsing en feedback die wordt gegeven aan de studenten.

3.1.3 Examencommissie

Het toetsingsbeleid wordt vastgelegd en uitgevoerd door de centrale Commissie voor de Examens. De uitvoering van een aantal van deze taken is decentraal belegd bij de Facultaire toetsingscommissies.

Facultaire toetsingscommissie

De facultaire toetsingscommissie bestaat uit een voorzitter die tevens lid is van de centrale Commissie voor de Examens en een docent. De opleidingsmanager is ambtelijk secretaris van de facultaire toetsingscommissie. De Commissie voor de Examens heeft een aantal taken gedelegeerd aan de facultaire toetsingscommissie zoals het vrijstellingenbeleid, de toelating tot de masteropleiding en de toetsing van de stageplannen.

Scriptiecommissie

De faculteit Cultuurwetenschappen heeft een scriptiecommissie ingesteld, bestaande uit een vertegenwoordiger van elke discipline. De voorzitter van de commissie is een hoogleraar, de leden zijn universitaire hoofddocenten. De taken van de scriptiecommissie zijn:

- Beoordelen van de onderzoeksvorstellen voor masterscripties die niet direct aansluiten bij de onderzoeksthema's van de wetenschappelijke staf;
- Optreden bij conflicten tussen studenten en begeleiders en tussen begeleiders en examinatoren;
- Op verzoek van de decaan een evaluatie doorvoeren van de kwaliteit en beoordeling van de bachelor- en masterscripties over een bepaalde periode. Dit houdt in dat de scriptiecommissie alle scripties van een bepaalde periode bestudeert. Gecontroleerd wordt of de conclusies in overeenstemming zijn met de probleemstelling en onderzoeksvragen. Daarnaast wordt de beoordeling vergeleken op adequaatheid en afwijking van het normale patroon. Over de evaluatie wordt een verslag geschreven.

De commissie heeft inzage gehad in de verslaglegging van de scriptiecommissie en constateert dat deze commissie haar taken ten aanzien van de kwaliteit van de inhoud en de beoordeling van de scripties op zeer adequate wijze uitvoert. Daarnaast stelt de commissie vast aan de hand van de notulen van het management van de opleidingen en de programmacommissie dat de conclusies en aanbevelingen van de scriptiecommissie in deze gremia zijn besproken en indien nodig, hebben geleid tot het ondernemen van acties.

3.2 Gerealiseerde eindkwalificaties

De commissie is nagegaan of de studenten van de bacheloropleiding *Algemene cultuurwetenschappen* en de masteropleiding *Kunst- en cultuurwetenschappen* de beoogde eindkwalificaties realiseren. Om het gerealiseerde eindniveau van de studenten te bepalen, heeft de commissie voorafgaand aan de visitatie tezamen 16 bachelorscripties en 15 masterscripties bestudeerd.

Bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen

De commissie constateert dat het niveau van de bachelorscripties goed is. De scripties zijn degelijk, methodologisch sterk en goed uitgevoerd, en goed geschreven. De commissie

waardeert de focus en tijd die door de studenten aan de scriptie is besteed. De commissie stelt daarnaast vast dat de beoordelingen van de begeleiders zeer goed zijn. Naast het feit dat de beoordelingsrapporten van de drie begeleiders zeer uitgebreid zijn, waren in alle gevallen de beoordelingen van de commissie gelijk aan de beoordelingen van de begeleiders van de opleiding.

De commissie is van mening dat de sterke aansluiting van de scriptie-onderwerpen bij de onderzoeksthema's van de basisdisciplines en de adequate begeleiding gedurende het schrijven van de scriptie er voor zorgen dat de studenten zeer degelijke en vakkundige scripties schrijven. De commissie merkt hierbij wel op dat veel scripties en de scriptie-onderwerpen dikwijls weinig intellectueel avontuurlijk zijn: de studenten blijven graag binnen de bekende kaders. Ook wordt niet al te streng omgegaan met de eisen ten aanzien van de omvang van de scripties.

Masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen

De commissie stelt vast dat het niveau van de masterscripties goed is. De scripties zijn uitgebreid, onderbouwd met gedegen onderzoek en de argumentatie is correct. De commissie constateert dat de studenten in de masterscripties meer loskomen van de sterke inhoudelijke sturing en een breed scala van onderwerpen behandelen. Evenals in de bacheloropleiding is de beoordeling van de begeleiders van de scripties zeer adequaat. De beoordeling is volgens de commissie streng maar rechtvaardig.

De commissie waardeert in hoge mate de uitgebreide en constructieve begeleiding die blijkt uit de uitvoerige beoordelingsrapporten die zowel door de begeleider als door de examinerator worden geschreven. De commissie is van mening dat dankzij de begeleiding zelfs de zwakkere studenten een degelijke scriptie afleveren.

Een andere wijze om na te gaan of de beoogde doelstellingen worden gerealiseerd is het succes van de afgestudeerden in vervolgoledingen of de arbeidsmarkt. Alhoewel de kritische reflectie beschrijft dat het merendeel van de studenten de studie volgt voor persoonlijke ontwikkeling, gaven studenten van zowel de bachelor- als de masteropleiding aan dat zij mede door de opleiding een baan in de culturele sector hadden verworven of promotie hadden gemaakt. Een aantal bachelorstudenten gaf aan van plan te zijn door te stromen naar de masteropleiding. Zij zijn ervan overtuigd dat de bacheloropleiding hen hiervoor voldoende heeft voorbereid. Een van de masterstudenten met wie de commissie heeft gesproken is van plan om buitenpromovendus te worden.

Overwegingen

De commissie is nagegaan of de opleidingen beschikken over een adequaat systeem van toetsing en of studenten de beoogde eindtermen realiseren.

De commissie heeft onderzocht of de toetsen en het toetsbeleid van de opleiding garanderen dat de studenten de beoogde leerresultaten aantoonbaar bereiken. Op basis van de informatie die de commissie vooraf en tijdens het bezoek heeft gekregen kan geconcludeerd worden dat de toetsing adequaat is. De toetsvormen passen bij de leerdoelen van de verschillende cursussen en zetten de studenten aan tot oordeelsvorming en het formuleren van een goed beargumenteerd betoog.

Op basis van de beoordeling van de scripties van zowel de bachelorstudenten Algemene cultuurwetenschappen als de masterstudenten Kunst- en cultuurwetenschappen heeft de commissie vastgesteld dat het niveau van de studenten overeenkomt met de eisen waaraan

bachelor- en masterstudenten moeten voldoen. De commissie is onder de indruk van de nauwkeurigheid en de focus die zowel in de bachelor- als in de masterscripties naar voren komen. De scripties voldoen aan de academische eis van controleerbaarheid, hebben een heldere probleemstelling en uitwerking in onderzoeksvragen en een conclusie die aansluit bij de bevindingen. De commissie is door de scripties ervan overtuigd geraakt dat de studenten een degelijke academische bachelor- of masteropleiding hebben genoten.

De scripties zijn voorzien van zeer uitgebreide beoordelingsrapporten. Bij de bacheloropleiding zijn vier personen betrokken bij de beoordeling en wordt de student beoordeeld op zowel inhoud, schrijfvaardigheid en presentatie. Bij de masteropleiding zijn twee personen betrokken bij de beoordeling: de begeleider en de examinerator.

De beoordelingen zijn zeer adequaat: de beoordeling van de commissie kwam volledig overeen met de door de opleiding toegekende beoordelingen. De commissie constateert dat met name in de masteropleiding de beoordeling streng maar rechtvaardig is.

De resultaten van afgestudeerden in een masteropleiding op de arbeidsmarkt zijn volgens de opleiding positief. De commissie heeft op grond van wat ze gezien en gehoord heeft geen enkele reden daaraan te twifelen en is van oordeel dat de opleiding de door haar geformuleerde doelstellingen weet te realiseren.

Conclusie

Bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen: de commissie beoordeelt Standaard 3 als **goed**.

Masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen: de commissie beoordeelt Standaard 3 als **goed**.

Algemeen eindoordeel

Conclusie

De commissie beoordeelt de *bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen* als **voldoende**.

De commissie beoordeelt de *masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen* als **voldoende**.

Bijlagen

Bijlage 1: Curricula Vitae van de leden van de visitatiecommissie

Prof. dr. Bart Verschaffel is gewoon hoogleraar architectuurtheorie en architectuurkritiek aan de Universiteit Gent. Hij studeerde wijsbegeerte en mediëvistiek aan de Universiteit Leuven en promoveerde met een onderzoek in de geschiedtheorie. Hij publiceert op het gebied van de cultuurfilosofie, architectuurtheorie, en de esthetica, met als recente monografische publicaties: *Essais sur les genres en peinture: Nature morte, portrait, paysage* (2007), *Van Hermes en Hestia. Over Architectuur* (2010), *Een god is vele dieren. Essays over het werk van Jan Fabre 1988-2010* (2010), en *De zaak van de kunst. Over kennis, kritiek, en schoonheid* (2011). Hij is scenarist van een aantal kunstdocumentaires voor de BRTN over kunstenaars zoals Antoine Wiertz, Henri De Braekeleer, René Magritte, Thierry De Cordier e.a., en was curator van de tentoonstelling *Giambattista Piranesi* in het MSK Gent (2008-2009) en *b0b Van Reeth, architect* in BOZAR Brussel (2013).

Prof. dr. Michael Astroh begon in 1972 zijn studie Filosofie en Germaanse en Romaanse talen aan de Universiteit van Bonn en zette die voort aan de École Normale Supérieure te Parijs. Vanaf 1974 schreef hij free-lance voor de Neue Zürcher Zeitung. In 1982 promoveerde hij aan het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte Leuven. Na enkele jaren te hebben gewerkt als onderzoeksmedewerker aan het Wolfson College te Oxford haalde hij zijn habilitatie aan de universiteit van Saarland en verkreeg hij een aanstelling als Heisenberg docent. Sinds 1995 bekleedt Michael Astroh een professoraat in de Filosofie aan de Ernst Moritz Arndt Universiteit van Greifswald (Duitsland). Zijn publicaties zijn enerzijds gewijd aan vragen aangaande literatuur, kunst, architectuur en muziek, anderzijds aan problemen der fenomenologie, taalfilosofie en de logica en haar geschiedenis.

Em. Prof. dr. Hans van Maanen was van 1982 tot 2011 verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen, de laatste tien jaar als hoogleraar Kunst en Maatschappij. Hij studeerde Nederlands en Theaterwetenschap in Utrecht en werkte o.m. bij het Groot Limburgs Toneel (Maastricht) en Toneelgroep Theater (Arnhem). In 1982 promoveerde hij aan de Universiteit Antwerpen. Hij publiceerde nationaal en internationaal over kunstbeleid en schreef regelmatig onderzoeksrapporten voor Nederlandse overheden en kunstinstellingen. Van Maanen is co-voorzitter van STEP (*Project on European Theatre Systems*) en lid van de *editing board* van verschillende internationale tijdschriften waaronder de *International Journal of Cultural Policy*. Hij was zowel bestuurslid als interim directeur van het Fonds voor de Podiumkunsten en sinds zijn emeritaat voorzitter van de kunstraad Groningen. Twee van zijn boekpublicaties zijn: *Het Nederlandse Toneelbestel van 1945 tot 1995*. Amsterdam, 1997: AUP en *How to Study Art Worlds. On the Societal Functioning of Aesthetic Values*. Amsterdam 2009: AUP.

Prof. dr. Geert Lernout is gewoon hoogleraar vergelijkende literatuurwetenschap aan de Universiteit Antwerpen. Hij studeerde in Antwerpen en Dublin en promoveerde in 1984 aan de Universiteit van Toronto op een onderzoek van de invloed van het werk van Friedrich Hölderlin en James Joyce in de Franse naoorlogse kritiek. Sinds 1985 werkt hij in Antwerpen waar hij het James Joyce Centrum leidt. Hij publiceerde artikelen en boeken in het Engels over James Joyce en Friedrich Hölderlin, over vergelijkende en genetische literatuurwetenschap en boeken in het Nederlands over J.S. Bachs Goldberg Variaties, de geschiedenis van het boek, over de bijbel en de manieren waarop de bijbel gelezen wordt en over de invloed van religie in de Verenigde Staten. Daarnaast recenseert hij voor Vlaamse kranten en is hij actief als publicist.

Prof. dr. Susan Legêne is sinds 2008 hoogleraar politieke geschiedenis aan de Vrije Universiteit Amsterdam en momenteel tevens afdelingshoofd van de afdeling Geschiedenis. Het onderzoeksprogramma waarin zij met velen binnen en buiten de universiteit samenwerkt heeft als overkoepelende noemer *Global History and Heritage in a Post-Colonial World*. Legêne studeerde nieuwe, nieuwste en theoretische geschiedenis ('NINTH') aan het Historisch Seminarium van de Universiteit van Amsterdam. Tussen 1985 en 2008 was zij verbonden aan het Koninklijk Instituut voor de Tropen; daar werd zij in 1997 Hoofd Museale Zaken van het Tropenmuseum. In 1998 promoveerde zij aan de EUR op een cultuurhistorisch en mede op materiële bronnen gebaseerd onderzoek naar de betekenis van het 19^e-eeuws imperialisme op de vorming van de Nederlandse natiestaat na 1815. In 2004 werd zij parttime bijzonder hoogleraar bij Algemene Cultuurwetenschappen aan de Universiteit van Amsterdam, op de leerstoel Nederlandse cultuurgeschiedenis, in het bijzonder de studie der voorwerpen, vanwege het Koninklijk Oudheidkundig Genootschap. Zij heeft ruime ervaring in bestuurlijke gremia, was lid van de Commissie ontwikkeling Nederlandse canon, en is actief in de Nederlandse Nationale Commissie voor Unesco.

Sylvia Alting van Geusau, MA studeerde Theaterwetenschap en Kunstgeschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam. Ze sloot haar studie cum laude af met de onderzoeksmaster Kunstwetenschappen, waarin ze zich specialiseerde in negentiende-eeuwse panorama's. Tijdens haar studie was ze actief in studieverenigingen en de medezeggenschap. Momenteel is ze freelance onderzoeker en schrijft ze artikelen over spektakelcultuur en media die zich begeven op het grensgebied tussen kunst en theater.

Bijlage 2: Domeinspecifiek referentiekader

Inleiding

Dit referentiekader is bedoeld voor een breed spectrum aan wetenschappelijke bachelor- en masteropleidingen aan de universiteiten in Nederland die in het kader van de landelijke heraccreditatieprocedure Geesteswetenschappen, specifiek het subcluster Kunst en Cultuur, worden beoordeeld.

Er is gekozen voor een referentiekader dat niet prescriptief van aard is, maar veel ruimte geeft aan opleidingen om naar de aard van het object van studie dat centraal staat en naar de aard van de invalshoek die zij gekozen hebben, eigen keuzes te maken en accenten te leggen. Het referentiekader vraagt van de opleidingen om bij die keuze heldere doelstellingen en eindkwalificaties te formuleren en te onderbouwen dat aan de NVAO-criteria voor niveau (bachelor of master) en oriëntatie (wetenschappelijk onderwijs) wordt voldaan.

Bij de vormgeving van dit referentiekader is gebruik gemaakt van diverse referentiekaders, zoals die van de Quality Assurance Agency¹ uit Groot-Britannië. Verder is rekening gehouden met de Dublin-descriptoren en, voor zover mogelijk, het Tuning-project.² Ten slotte is gebruikgemaakt van het rapport Onderwijsvisitatie Kunst en Cultuur uit 2007.³ Het referentiekader is vastgesteld door de visitatiecommissie van het subcluster Kunst en Cultuur en wordt voor de bezoeken aan de opleidingen aangeboden.

Opleidingen op het gebied van Kunst en Cultuur gaan over de bestudering van een of meerdere culturele verschijningsvormen, zoals de wetenschappen, literatuur, beeldende kunst, design, architectuur, muziek, film, televisie, theater, vormgeving (nieuwe) media⁴, erfgoed (hedendaagse dan wel historische) maatschappelijke, politieke, religieuze, economische en technologische ontwikkelingen, en de relaties hiertussen. De bestudering van kunst en cultuur is vaak multi- of interdisciplinair van aard en geschiedt veelal vanuit vergelijkend perspectief. Zowel meer gebruikelijke disciplines en methodologieën van de geesteswetenschappen als de invloed van de internationale *cultural studies* beweging zijn duidelijk herkenbaar op dit grote terrein. In de programma's komen meerdere wetenschappelijke perspectieven aan bod, vaak in een multidisciplinair verband, soms ook binnen een meer interdisciplinaire setting: (kunst)historisch perspectief, esthetisch perspectief, filosofisch perspectief (vraagstukken van ethische, methodologische en wetenschapsfilosofische aard), maatschappijwetenschappelijk perspectief (vraagstukken van politieke, religieuze, juridische, economische en sociale aard) en organisatorisch perspectief (de productie, distributie en consumptie van de brede waaier van kunst- en cultuuruitingen, maar ook de conservering en ontsluiting daarvan).

Onder deze visitatie vallen de opleidingen met als primair aandachtspunt cultuur, al dan niet in relatie tot maatschappelijke vraagstukken (zoals Algemene cultuurwetenschappen, Antieke Cultuur, Cultureel erfgoed, Cultuurbeleid); opleidingen met kunst, architectuur of design als studieobject (zoals Kunstgeschiedenis, Kunstwetenschappen, Kunstbeleid en –management, Design Cultures); opleidingen gericht op één of meer specifieke media in relatie tot cultuur

¹ Subject benchmark statement Communication, media, film an cultural studies (2008); Subject benchmark statement History of art, architecture and design (2008); Subject benchmark statement Art and design (2008); Subject benchmark statement Music (2008), Subject benchmark statement Dance, drama and performance (2007), The Quality Assurance Agency for Higher Education

² A Tuning Guide to Formulating Degree Programme Profiles Including Programme Competences and Programme Learning Outcomes, Bilbao/Groningen/The Hague: Nuffic / TUNING Association, 2010

³ Onderwijsvisitatie Kunst en Cultuur, Utrecht: QANU, 2007

⁴ De aandacht voor (nieuwe) media in de opleidingen in het subcluster Kunst en Cultuur zal eerder vanuit een kunstzinnig perspectief zijn dan bij opleidingen op het terrein van mediastudies in het aparte mediastudiescluster.

(zoals Literatuurwetenschap, Film- en televisiewetenschap, Theaterwetenschap, Muziekwetenschap, Mediastudies); opleidingen gericht op religie en cultuur (zoals Religie in Samenleving en Cultuur en Theologie en Religiewetenschappen).

Dit spectrum is breed:

- sommige opleidingen strekken zich uit over de algemene gebieden van kunst en cultuur terwijl andere zich concentreren op een bepaalde praktijk zoals cultureel erfgoed, architectuur en design, wetenschap en technologie, film, muziek, journalistiek, theater, televisie;
- sommige opleidingen bevatten een significante historische component, terwijl andere eigentijdse ontwikkelingen benadrukken;
- de opleidingen besteden aandacht aan zeer diverse aspecten van kunst en cultuur, zoals management- en beleidstoepassingen, sociaal gebruik en/of symbolische, esthetische of affectieve betekenissen, praktische of technische aspecten;
- sommige opleidingen concentreren zich op culturele en esthetische systemen, danwel op specifieke media (bijvoorbeeld, drukmedia, film, televisie, radio, populaire muziek, nieuwe vormen en gebruiken van digitale communicatie, nieuwe esthetische vormen);
- sommige opleidingen onderzoeken vormen van materiële cultuur en dagelijkse culturele praktijken (bijvoorbeeld populaire culturele vormen en praktijken; religie; culturele instellingen zoals galerijen, musea en theaters diverse erfgoedinstellingen);
- sommige opleidingen concentreren zich hoofdzakelijk op professionele praktijken en hun bijbehorende creatieve, zakelijke, intellectuele en/of technische vaardigheden, terwijl andere geen rechtstreekse relatie bieden met de media of culturele praktijk.

Het referentiekader definieert welke eisen worden gesteld aan de doelstellingen van de opleidingen, met name aan de domeinspecifieke eindtermen en kwalificaties. Vervolgens gaat het referentiekader in op de domeinspecifieke eisen aan de inrichting en inhoud van het programma.

Doelstellingen, eindtermen/kwalificaties, programma van de opleidingen

Zoals eerder aangegeven is het spectrum aan opleidingen dat in de visitatie Kunst en Cultuur beoordeeld wordt, breed. Verschillende aspecten en disciplines komen, met wisselende accenten en al dan niet interdisciplinair aangeboden, in deze opleidingen aan de orde:

1. cultuurwetenschap / *cultural studies*
2. erfgoedstudies, archiefwetenschap en culturele informatiewetenschap
3. literatuurwetenschap
4. kunst-, architectuur- en designgeschiedenis
5. geschiedenis
6. filosofie
7. letterkunde
8. theater-, film- en/of televisiewetenschap, dramaturgie
9. mediastudies
10. muziekwetenschap
11. sociologie
12. psychologie
13. politicologie
14. wetenschap- & technologiestudies
15. museumstudies en *cultural economics*
16. religiewetenschap

17. wetenschapsbeoefening en bijbehorende onderzoeksvaardigheden
18. algemene wetenschappelijke vorming

Opleidingen leggen verschillende accenten en hanteren bijpassende doelstellingen. Dit heeft implicaties voor de omschreven eindtermen/kwalificaties en het programma van de verschillende (categorieën van) opleidingen. De hieronder omschreven doelstellingen, eindtermen/kwalificaties en het programma moeten daarom in dit licht gelezen worden.

A. Doelstelling en aard van de opleidingen

De bachelor- en masteropleidingen die in de visitatie Kunst en Cultuur worden beoordeeld, hebben als doel studenten op te leiden tot een initieel (bachelor), dan wel specialistischer (master) wetenschappelijk niveau op het gebied van het object van de studie. Daarnaast bereiden ze studenten voor op een maatschappelijke loopbaan waarbij de kennis en vaardigheden die binnen de studie verworven zijn, van nut kunnen zijn. Eén van de doelen van de bacheloropleiding is de student niet alleen op een maatschappelijke loopbaan, maar ook op een verdere studieloopbaan (met als eerstvolgende niveau: master) voor te bereiden. Voor de masteropleiding geldt dat de student zodanig wordt opgeleid dat hij kan worden toegelaten tot een opleiding die voorbereidt op een promotie.⁵ Gezien de breedte van het opleidingsaanbod in het subcluster Kunst en Cultuur wordt in dit referentiekader niet verwezen naar een specifieke beroepsactiviteit (met uitzondering van de professionele masters, die theoretische en praktische elementen combineren in het kader van het streven naar beroepsvorming op academisch niveau), noch naar wat de samenleving in de eerste plaats mag en kan verwachten van bachelors en masters van deze opleidingen. Zo gesteld meent dit kader wel degelijk het wetenschappelijk niveau en de maatschappelijke relevantie van de betreffende opleidingen te kunnen beschrijven.

De commissie verwacht van de bachelor- en masteropleidingen die in het kader van de visitatie Kunst en Cultuur beoordeeld worden, dat zij tot doel hebben:

- a. kennis van en inzicht te bieden in algemene wetenschappelijke theorievorming en methoden op het terrein van kunst en cultuur zoals in het voorgaande omschreven; in specifieke verdieping ten aanzien van het vakgebied en object van studie; in (actuele) vraagstukken en ontwikkelingen in het vakgebied en hiertoe een beargumenteerd standpunt kunnen bepalen;
- b. studenten zodanig te vormen dat zij zich in woord en geschrift op academisch niveau kunnen uitdrukken;
- c. dat studenten bekendheid opbouwen met enkele wezenlijke gebieden van (actueel) onderzoek in het object van studie; concepten en waarden op het gebied van studie kunnen hanteren en onderscheiden en debatten op dat gebied kunnen aangaan, inclusief het bewustzijn dat kennis beperkingen kent;
- d. de student vertrouwd te maken met de waarde van de wetenschappelijke benadering, van inzicht in theorie en methodologie, en van een optiek van relativiteit van interpretaties;
- e. een kader te bieden waarbinnen de student probleemgericht leert omgaan met de theorie en de verworven kennis, en het verworven inzicht op een wetenschappelijke manier leert toe te passen, ook op bronnen voor het betreffende wetenschapsgebied;
- f. integratie van de verschillende disciplines bij multi- en interdisciplinaire opleidingen;

⁵ De oprichting van onderzoeksmasters maakt het niet onmogelijk voor reguliere masters een loopbaan in het academisch onderzoek te ambiëren. De masteropleidingen in het subcluster Kunst en Cultuur zullen, hoewel ook wat betreft nadruk op academische onderzoeksmethoden en -praktijken verschillende accenten worden gelegd, hun studenten doorgaans voldoende uitrusten om een wetenschappelijke loopbaan nadrukkelijk tot de opties te laten behoren.

- g. een evenwicht te bieden tussen breedte en diepte van kennis en inzicht, waarbij het accent verschuift van breedte in de bachelor naar diepte in de master;
- h. studenten bewust te maken van de disciplinaire en nationale grenzen die worden overschreden dan wel geslecht in de praktijk van wetenschappelijk onderwijs en onderzoek alsook in de maatschappelijke praktijk.

De bacheloropleiding biedt een brede opleiding op een of meer wetenschapsgebieden op initieel academisch niveau. De masteropleiding biedt specialisatie en verdieping per vakgebied of programma. Bij de masteropleiding is het ook denkbaar dat de specialisatie en verdieping meerdere vakgebieden bestrijken, hetgeen dan noodzakelijkerwijs gevolgen heeft voor de mate van diepgang.

B. Eindtermen en kwalificaties bacheloropleiding

Studenten die een bachelor hebben afgerond in een van de opleidingen die in het kader van de visitatie Kunst en Cultuur beoordeeld worden, beschikken over de volgende domeinspecifieke kennis en vaardigheden. Opleidingen kunnen naar de aard van het object van studie dat centraal staat en naar de aard van de invalshoek die zij gekozen hebben, verschillende accenten leggen.

Kennis

- Beheersing van de grondbeginselen van de kerndisciplines van de betreffende studie en een algemeen inzicht in de methodologie in de bestudeerde discipline(s);
- kennis van en inzicht in de eigentijdse ontwikkelingen naargelang de aard van het studieobject en het opleidingsperspectief;
- verdiepte kennis van een deelgebied van de betreffende studie;
- kennis van wetenschapsfilosofische achtergronden van het wetenschappelijk onderzoek op het bestudeerde terrein;
- kennis van inter- en/of multidisciplinaire werkwijzen;
- kennis van de inbedding van het opleidingsveld in de maatschappelijke praktijk.

Vaardigheden

- Goede taalvaardigheid in de taal van de opleiding zowel wat betreft lezen als schrijven, luisteren, spreken en interpreteren;
- in staat zijn om relevante wetenschappelijke teksten te lezen, deze te analyseren en te interpreteren en daarover een standpunt verdedigen in de taal van de opleiding;
- effectief gebruik kunnen maken van naslagwerken op het betreffende vakgebied en bronnen kunnen raadplegen;
- effectief gebruik kunnen maken van moderne media ('mediawijsheid');
- beheersing van de gangbare onderzoeksmethoden en -technieken van de betreffende (sub)discipline(s), de meeste passief, sommige actief (gegevens verzamelen, interpreteren en analyseren);
- gegevens en wetenschappelijke literatuur (historische, literatuur-, cultuur-, muziek-, televisie-, film-, theaterwetenschappelijk en/of van gekozen hulpdisciplines) op een initieel academisch niveau kunnen verzamelen, analyseren, vergelijken, kritisch toetsen en hiervan op een heldere wijze schriftelijk en mondeling verslag kunnen doen;
- in staat zijn tot zelfstandige oriëntatie op relevante beroepssectoren dan wel mogelijke vervolgopleidingen.

Academische vaardigheden en attitude

- in staat zijn zich op het gebied van het object van de studie een oordeel te vormen mede gebaseerd op het afwegen van relevante sociaal-maatschappelijke, wetenschappelijke of ethische aspecten;
- beschikken over de flexibiliteit om de in de opleiding opgedane kennis, inzichten en vaardigheden te integreren in een beroep dat niet strikt aansluit bij de opleiding;
- zich bewust zijn van de internationale context waarin zijzelf, hun opleiding, en de potentiële arbeidsmarkt zijn gesitueerd en zijn in staat dit besef ten positieve in te zetten in hun opleiding en met betrekking tot hun loopbaan;
- in staat zijn tot reflectie op eigen verantwoordelijkheid;
- respect tonen voor (de mening van) anderen.

Afstemming op de arbeidsmarkt

Uit de eindkwalificaties van de opleiding blijkt dat de opleiding een herkenbare plaats inneemt in de (internationale) maatschappelijke en wetenschappelijke praktijk en is afgestemd op de daartoe vereiste kennis, vaardigheden en attitude.

De bacheloropleidingen in het subcluster Kunst en Cultuur zijn vanuit beroepsperspectief bezien overwegend generalistische opleidingen⁶ die hun waarde in dit opzicht ontleen aan een brede academische vorming en vaardigheden zoals hierboven omschreven.

De opleiding kan aantonen dat zij de eindkwalificaties heeft afgestemd op de verwachtingen van het afnemend veld. Bachelorafgestudeerden beschikken over voldoende van de genoemde vaardigheden om beroepen of functies te kunnen vervullen waarvoor een wetenschappelijke bacheloropleiding op het gebied van opleidingen die in de visitatie Kunst en Cultuur beoordeeld worden, vereist of dienstig is.

C. Eindtermen en kwalificaties masteropleiding

De masteropleiding bouwt wat betreft kennis en vaardigheden voort op de bacheloropleiding. Onderstaande eindtermen zijn van toepassing afhankelijk van de keuze voor een of meerdere specialismen in de masteropleiding.

Studenten die een master hebben afgerond in een van de opleidingen die in het kader van de visitatie Kunst en Cultuur worden beoordeeld, dienen over de volgende kennis en vaardigheden te beschikken. Opleidingen kunnen naar de aard van het object van studie dat centraal staat en naar de aard van de invalshoek die zij gekozen hebben, verschillende accenten leggen. Dit geldt in het bijzonder voor de professionele masteropleidingen, die sterk betrokken zijn op de beroepsuitoefening.

Kennis

- Kennis van en het vermogen tot actieve deelname aan de wetenschappelijke activiteiten van de discipline dan wel op het multi- of interdisciplinaire terrein waarop de opleiding is gesitueerd, in het bijzonder op het gebied van de gevolgde specialisatie. Dit impliceert voldoende kennis en inzicht voor het zelfstandig opzetten en uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek;

⁶ Voor diverse opleidingen binnen het cluster Kunst en Cultuur kunnen de *Subject benchmark statements* van de Quality Assurance Agency for Higher Education leidend zijn bij het opstellen van de eindkwalificaties en doelstellingen, zoals voor opleidingen die duidelijk gericht zijn op *cultural studies*; kunst-, architectuur- en vormgevingsgeschiedenis; drama- en performancewetenschappen; muziekwetenschappen; kunst- en vormgevingwetenschappen.

- kennis van en inzicht in de belangrijkste theorieën, kernbegrippen en thema's, de onderzoeksmethoden en –technieken op het betreffende wetenschapsgebied;
- kennis van de complexiteit en diversiteit van het vakgebied dan wel het multi- of interdisciplinaire terrein waarop de opleiding is gesitueerd en het vermogen om deze kennis bij de beoordeling van eigen en ander onderzoek toe te passen;
- kennis van de inbedding van het opleidingsveld in de maatschappelijke praktijk.

Vaardigheden

- Het beschikken over technische en theoretische vaardigheden om op een zelfstandige en wetenschappelijke wijze bronnen en literatuur te verzamelen, te analyseren en te beoordelen met als doel op een wetenschappelijke wijze verklarende of inzichtelijke werkhypothesen te formuleren en te toetsen;
- het beschikken over mondelinge en schriftelijke vaardigheden om de in de opleiding opgedane kennis en de resultaten van (eigen) wetenschappelijk onderzoek op een heldere en boeiende wijze kenbaar te maken aan zowel vakgenoten als het bredere publiek en zo een bijdrage leveren aan relevante wetenschappelijke dan wel maatschappelijke debatten;
- het effectief gebruik kunnen maken van moderne media ('mediawijsheid');
- het in staat zijn de kennis van de verschillende in de opleiding bestudeerde domeinen te integreren;
- het in staat zijn een eerste bijdrage te leveren aan en te participeren in het wetenschappelijk debat op het betreffende wetenschapsgebied.

Academische attitude

- Bereid en in staat zijn rekening te houden met sociaal-maatschappelijke, wetenschappelijke en ethische aspecten bij de oordeelsvorming over en analyse van complexe vraagstukken op het terrein van de opleiding;
- in staat zijn zich op het gebied van het object van de studie een oordeel te vormen op grond van onvolledige of beperkte informatie, rekening houdend met hetgeen in voorgaand punt is opgemerkt;
- bereid en in staat zijn tot reflectie op methodische, historische en ethisch-maatschappelijke aspecten van de betrokken wetenschap;
- bereid en in staat zijn tot reflectie op morele vraagstukken, verband houdend met het eigen vakgebied;
- studenten zijn zich bewust van de internationale context waarin zijzelf, hun opleiding, en de potentiële arbeidsmarkt zijn gesitueerd en zijn in staat dit besef ten positieve in te zetten in hun opleiding en met betrekking tot hun loopbaan;
- studenten beschikken over de flexibiliteit om de in de opleiding opgedane kennis, inzichten en vaardigheden te integreren in een beroep dat niet strikt aansluit bij de opleiding.

Afstemming op de arbeidsmarkt

Afgestudeerden beschikken over voldoende van de genoemde vaardigheden en attitudeaspecten om zelfstandig academische beroepen of functies te kunnen vervullen (in een internationale context) waarvoor een wetenschappelijke masteropleiding vereist of dienstig is. Onder academische beroepen worden beroepen verstaan waarin duurzame kennisontwikkeling, -verwerving of -verwerking, bereidheid om nieuw en/of ontgonnen terrein te betreden en verantwoordelijkheid samengaan.

D. Inhoud/programma bacheloropleiding

In het programma van de bacheloropleiding kunnen afhankelijk van de aard van de opleiding één of meerdere domeinen (cultuurkunde, geschiedenis, literatuurwetenschap, wetenschap, technologie, samenleving, kunst, media) aan bod komen. In multi- of interdisciplinaire bachelors krijgt de integratie van disciplines aandacht. De student beschikt niet alleen over voldoende en actuele kennis van de bovengenoemde domeinen. De student verwerft de nodige basisvaardigheden om zelfstandig en kritisch met wetenschappelijke literatuur en met wetenschappelijk onderzoek om te gaan.

Tijdens de bacheloropleiding dienen studenten te worden ingewijd in het analyseren van teksten, in het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek en in het schrijven en redigeren van wetenschappelijke teksten.

De verantwoordelijken voor de opleiding bezinnen zich op de toenemende noodzaak van kennis van de Engelse taal in het (geven van) onderwijs en in de wetenschappelijke communicatie.

In de bacheloropleiding wordt aandacht geschonken aan de (internationale) maatschappelijke inbedding van het vakgebied.

De bacheloropleiding wordt afgesloten met een bachelorscriptie of een alternatieve, in omvang en niveau hieraan gelijke, eindopdracht.

E. Inhoud/programma masteropleiding

In de masteropleiding specialiseert de student zich in een of meerdere domeinen. Het programma biedt ruimte voor grondige bestudering van methodologie en theorie en voor de samenstellende of ondersteunende vakgebieden. In de multi- of interdisciplinaire opleidingen krijgt de integratie van de verschillende disciplines aandacht.

In het programma van de masteropleiding is voldoende ruimte aanwezig voor de ontwikkeling van de specifieke onderzoeksvaardigheden zodat een masterstudent in staat is een masterscriptie te schrijven op het gebied van het object van studie. De masteropleiding wordt afgesloten met een integratieve, afsluitende opdracht (zoals scriptie, stage of projectwerkstuk).

In de masteropleiding wordt bovendien aandacht geschonken aan de maatschappelijke inbedding van het vakgebied.

Bijlage 3: Beoogde eindkwalificaties

Bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen

1 Kennis en inzicht

De bachelor heeft aantoonbare kennis en inzicht van een vakgebied, waarbij wordt voortgebouwd op het niveau bereikt in het voortgezet onderwijs en dit wordt overtroffen; functioneert doorgaans op een niveau waarop met ondersteuning van gespecialiseerde handboeken, enige aspecten voorkomen waarvoor kennis van de laatste ontwikkelingen in het vakgebied vereist is.

2 Toepassen kennis en inzicht

De bachelor is in staat om zijn/haar kennis en inzicht op dusdanige wijze toe te passen, dat dit een professionele benadering van zijn/haar werk of beroep laat zien, en beschikt verder over competenties voor het opstellen en verdiepen van argumentaties en voor het oplossen van problemen op het vakgebied.

3 Oordeelsvorming

De bachelor is in staat om relevante gegevens te verzamelen en interpreteren (meestal op het vakgebied) met het doel een oordeel te vormen dat mede gebaseerd is op het afwegen van relevante sociaal-maatschappelijke, wetenschappelijke of ethische aspecten.

Dit houdt in:

- gegevens kunnen verzamelen en in een relevante wetenschappelijke context kunnen beoordelen en interpreteren in een relevante wetenschappelijke en maatschappelijke context.
- Analytisch en kritisch kunnen denken, rationeel redeneren. Reflectie op het eigen denken en functioneren, en dit daarmee bijsturen.
- Bekend zijn met de standaarden voor de toets der wetenschappelijke kritiek en het kritisch kunnen beoordelen van een wetenschappelijk betoog.
- Reflecteren op het discipline overstijgende karakter van Algemene cultuurwetenschappen.
- Ethische en normatieve (levensbeschouwelijke) consequenties kunnen overzien van zowel eigen standpunten en handelen als dat van anderen.

4 Communicatie

De bachelor is in staat om informatie, ideeën en oplossingen over te brengen op een publiek bestaande uit specialisten of niet-specialisten.

Dit houdt in:

- ontwerpen en schrijven van een wetenschappelijk betoog;
- mondeling presenteren van de resultaten van wetenschappelijk onderzoek;
- vertaling en overdracht van wetenschappelijke kennis en inzichten naar een publiek van geïnteresseerde leken.

5 Leervaardigheden

De bachelor bezit de leervaardigheden die noodzakelijk zijn om een vervolgstudie die een hoog niveau van autonomie veronderstelt, aan te gaan.

De vijfde Dublin-descriptor komt aan de orde in het vaardigheidstraject waar de student de leervaardigheden opdoet die noodzakelijk zijn om een vervolgstudie aan te gaan die een hoog niveau van zelfstandigheid veronderstelt.

Masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen

1 Kennis en inzicht

De master heeft aantoonbare kennis en inzicht, gebaseerd op de kennis en het inzicht op het niveau van de bachelor en die deze overtreffen en/of verdiepen, alsmede een basis of een kans bieden om een originele bijdrage te leveren aan het ontwikkelen en/of toepassen van ideeën, vaak in onderzoeksverband.

2 Toepassen kennis en inzicht

De master is in staat om kennis en inzicht en probleemoplossende vermogens toe te passen in nieuwe of onbekende omstandigheden binnen een bredere (of multidisciplinaire) context die gerelateerd is aan het vakgebied; is in staat om kennis te integreren en met complexer materie om te gaan.

3 Oordeelsvorming

De master is in staat om oordelen te formuleren op grond van onvolledige of beperkte informatie en daarbij rekening te houden met sociaal-maatschappelijke en ethische verantwoordelijkheden, die zijn verbonden aan het toepassen van de eigen kennis en oordelen.

4 Communicatie

De master is in staat om conclusies, alsmede kennis, motieven en overwegingen die hieraan ten grondslag liggen, duidelijk en ondubbelzinnig over te brengen op een publiek van specialisten of niet-specialisten.

5 Leervaardigheden

De master bezit de leervaardigheden die hem of haar in staat stellen een vervolgstudie aan te gaan met een grotendeels zelfgestuurd of autonoom karakter.

Bijlage 4: Overzicht van de programma's

Bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen

Opleidingsschema propedeuse Algemene cultuurwetenschappen

Verplichte cursussen

C44122	Oriëntatiecursus cultuurwetenschappen (startpakket)	2	groepsbijeenkomsten per studiecentrum 1e en 2e semester	schriftelijk (ov)
C19112	Inleiding kunstgeschiedenis	2	groepsbijeenkomst per regio 2e semester, of OUX	schriftelijk (mc)
C16112	Inleiding letterkunde	2	groepsbijeenkomsten per regio 1e semester, of OUX	schriftelijk (mc + ov)
C04212	Inleiding cultuurgeschiedenis	2	studiedag 1e semester, of OUX	schriftelijk (mc)
C13132	Inleiding in de filosofie	2	groepsbijeenkomst per regio	schriftelijk (mc)
C51111	Schrijfpracticum 1 – zakelijk schrijven	1	standaard	schriftelijk (mc + ov)
C48211	Cultuurwetenschappelijke vaardigheden 1	1	groepsbijeenkomst per regio (v) 1e en 2e semester	opdracht

Gebonden keuze (eis: twee modules)

C10311	Expressionisme	1	studiedag	CBI (mc)
C50111	Geschiedenis van het privéleven. Bronnen en benaderingen	1	standaard	CBI (mc)
C57111	Disciplinaire verdieping 1	1	contactonderwijs	opdracht
C58111	Disciplinaire verdieping 2	1	contactonderwijs	opdracht

Opleidingsschema postpropedeuse Algemene cultuurwetenschappen – Reguliere variant

Verplichte cursussen

C51211	Schrijfpracticum 2 – academisch schrijven	1	standaard + elektronisch	opdracht
C49211	Cultuurwetenschappelijke vaardigheden 2	1	4 trainingdagen (v)	opdracht

Gebonden keuze (eis: achttien modules, te kiezen uit alle vier de disciplines en eventueel de algemene cursussen).

Cultuurgeschiedenis

C21211	Cultuurgeschiedenis van de oudheid	1	standaard	schriftelijk (ov)
C12221	Middeleeuwen	1	standaard	schriftelijk (ov)
C13221	Sociaal-economische geschiedenis	1	standaard	schriftelijk (ov)
C10222	Nederland in de 19e en 20e eeuw	2	standaard	mondeling
C19111	Kijken naar Amerika. Twintigste-eeuwse Amerikaanse cultuur in de VS en Nederland	1	standaard	opdracht
C39211	Historiografie. Geschiedschrijving in de Nederlanden van Renaissance tot heden.	1	studiedag	schriftelijk (ov) open boek
C48321	Lieux de mémoire	1	standaard	opdracht
C36321	Modernisering: Nederland en	1	landelijke	schriftelijk (ov)

	Vlaanderen 1948-1973		groepsbijeenkomst 1e semester	
C61321	Zomerschool cultuurgeschiedenis	1	contactonderwijs	opdracht

Kunstgeschiedenis

C05211	De Gouden Eeuw in perspectief	1	studiedag	CBI (mc)
C41211	Kabinetten, galerijen en musea	1	studiedag	schriftelijk (mc)
C08321	Stedenbouw. De vroegmoderne stad in de Nederlanden	1	studiedag	CBI (mc)
C17311	Oudnederlandse schilderkunst	1	studiedag	schriftelijk (mc)
C13382	Zomerschool Florence	2	contactonderwijs	opdracht

Letterkunde

C02211	Literatuurwetenschap	1	standaard	schriftelijk (mc + ov)
C33211	Culturele dialoog: lezen en schrijven tussen twee culturen	1	studiedag	schriftelijk (ov)
C03211	De literaire canon	1	landelijke groepsbijeenkomst (v) 1e en 2e semester	opdracht
C59321	Zomerschool letterkunde	1	contactonderwijs	opdracht
C23212	Taalkunde van het Nederlands	2	standaard	schriftelijk (mc + ov)
C24212	Taalbeheersing van het Nederlands	2	standaard	schriftelijk (mc + ov)
C16211	Schoolgrammatica	1	standaard	schriftelijk (mc)

Filosofie

C01221	Wetenschapsleer	1	studiedag	CBI (mc)
C23221	Ethiek	1	studiedag	schriftelijk (mc)
C52211	Argumentatieleer	1	standaard	schriftelijk (mc + ov)
C01321	Denken over cultuur	1	landelijke groepsbijeenkomst 1e en 2e semester	opdracht
C60311	Zomerschool filosofie	1	contactonderwijs	opdracht

Algemeen

C53211	Het cultuurwetenschappelijk debat	1	contactonderwijs	opdracht
C54211	Cultuurwetenschappelijke seminars	1	contactonderwijs	opdracht
C55211	Cultuurwetenschappelijke seminars 2	1	contactonderwijs	opdracht
C56311	Zomerschool Roma Caput Mundi	1	contactonderwijs	opdracht
C80212	Stage Cultuurwetenschappen	2	contactonderwijs	opdracht

Vrij te kiezen cursussen

	Vrije ruimte	5		
--	--------------	---	--	--

Afstudeertraject

C42333	Onderzoekspracticum: bachelorscriptie	3	individueel + groepsbijeenkomsten (v)	scriptie + presentatie
--------	---------------------------------------	---	---------------------------------------	------------------------

Opleidingsschema postpropedeuse Algemene cultuurwetenschappen – Variant educatieve minor Geschiedenis

Postpropedeuse Verplichte cursussen

C51211	Schrijfpracticum 2 – academisch schrijven	1	standaard + elektronisch	opdracht
C49211	Cultuurwetenschappelijke vaardigheden 2	1	4 trainingsdagen (v)	opdracht

Educatieve minor Geschiedenis Verplicht inhoudelijk traject geschiedenis (10 modulen)

C21211	Cultuurgeschiedenis van de oudheid	1	standaard	schriftelijk (ov)
C12221	Middeleeuwen	1	standaard	schriftelijk (ov)
C13221	Sociaal-economische geschiedenis	1	standaard	schriftelijk (ov)
C10222	Nederland in de 19e en 20e eeuw	2	standaard	mondeling
C19111	Kijken naar Amerika. Twintigste-eeuwse Amerikaanse cultuur in de VS en Nederland	1	standaard	opdracht
C39211	Historiografie. Geschiedschrijving in de Nederlanden van Renaissance tot heden.	1	studiedag	schriftelijk (ov)
C48321	Lieux de mémoire	1	standaard	opdracht
C36321	Modernisering: Nederland en Vlaanderen 1948-1973	1	landelijke groepsbijeenkomst 1e semester	schriftelijk (ov)
C50111	Geschiedenis van het privéleven Bronnen en benaderingen	1	standaard	CBI (mc)

Verplicht educatief traject Geschiedenis (7 modulen)

O01311	Onderwijswetenschap van de educatieve minor CW	1	standaard	schriftelijk + open boek
C46311	Kennis van leren en onderwijzen	1	standaard	opdracht
C47211	Kennis van de leerling	1	standaard	opdracht
C30211	Vakdidactiek Geschiedenis	1	standaard + elektronisch	opdracht
C62313	Vakdidactische stage Geschiedenis	3	beschikbaar vanaf 2013-2014	

Gebonden keuze (eis: 6 modulen, te kiezen uit 2 van de 3 niet-verplichte disciplines en eventueel zomerscholen en algemene cursussen)

Cultuurgeschiedenis

C61321	Zomerschool cultuurgeschiedenis	1	contactonderwijs	opdracht
--------	---------------------------------	---	------------------	----------

Kunstgeschiedenis

C05211	De Gouden Eeuw in perspectief	1	studiedag	CBI (mc)
C41211	Kabinetten, galerijen en musea	1	studiedag	schriftelijk (mc)
C08321	Stedenbouw. De vroegmoderne stad in de Nederlanden	1	studiedag	CBI (mc)
C17311	Oudnederlandse schilderkunst	1	studiedag	schriftelijk (mc)
C13382	Zomerschool Florence2	2	contactonderwijs	opdracht

Letterkunde

C02211	Literatuurwetenschap	1	standaard	schriftelijk (mc + ov)
C33211	Culturele dialoog: lezen en schrijven tussen twee culturen	1	studiedag	schriftelijk (ov)
C03211	De literaire canon	1	landelijke groepsbijeenkomst (v) 1e en 2e semester	opdracht
C59321	Zomerschool letterkunde	1	contactonderwijs	opdracht

C23212	Taalkunde van het Nederlands	2	standaard	schriftelijk (mc + ov)
C24212	Taalbeheersing van het Nederlands	2	standaard	schriftelijk (mc + ov)
C16211	Schoolgrammatica	1	standaard	schriftelijk (mc)

Filosofie

C01221	Wetenschapsleer	1	studiedag	CBI (mc)
C23221	Ethiek	1	studiedag	schriftelijk (mc)
C52211	Argumentatieleer	1	standaard	schriftelijk (mc + ov)
C01321	Denken over cultuur	1	landelijke groepsbijeenkomst 1e en 2e semester	opdracht
C60311	Zomerschool filosofie	1	contactonderwijs	opdracht

Algemeen

C53211	Het cultuurwetenschappelijk debat	1	contactonderwijs	opdracht
C54211	Cultuurwetenschappelijke seminars	1	contactonderwijs	opdracht
C55211	Cultuurwetenschappelijke seminars 2	1	contactonderwijs	opdracht
C56311	Zomerschool Roma Caput Mundi	1	contactonderwijs	opdracht
C80212	Stage Cultuurwetenschappen	2	contactonderwijs	Opdracht

Afstudeertraject

C42333	Onderzoekspracticum: bachelorscriptie	3	individueel + groepsbijeenkomsten (v)	scriptie + presentatie
--------	---------------------------------------	---	---------------------------------------	------------------------

Opleidingsschema postpropedeuse Algemene cultuurwetenschappen – Variant educatieve minor Nederlands

Postpropedeuse Verplichte cursussen

C51211	Schrijfpracticum 2 – academisch schrijven	1	standaard + elektronisch	opdracht
C49211	Cultuurwetenschappelijke vaardigheden 2	1	4 trainingsdagen (v)	opdracht

Educatieve minor Nederlands Verplicht inhoudelijk traject Nederlands (10 modulen)

C02211	Literatuurwetenschap	1	standaard	schriftelijk (mc + ov)
C33211	Culturele dialoog: lezen en schrijven tussen twee culturen	1	studiedag	schriftelijk (ov)
C03211	De literaire canon	1	landelijke groepsbijeenkomst (v) 1e en 2e semester	opdracht
C52211	Argumentatieleer	1	standaard	schriftelijk (mc + ov)
C59321	Zomerschool Letterkunde	1	contactonderwijs	opdracht
C23212	Taalkunde van het Nederlands	2	standaard	schriftelijk (mc + ov)
C24212	Taalbeheersing van het Nederlands	2	standaard	schriftelijk (mc + ov)
C16211	Schoolgrammatica	1	standaard	schriftelijk (mc)

Verplicht educatief traject Nederlands (7 modulen)

O01311	Onderwijswetenschap van de educatieve minor CW	1	standaard	schriftelijk (ov)
C46311	Kennis van leren en onderwijzen	1	standaard	opdracht
C47211	Kennis van de leerling	1	standaard	opdracht

C31211	Vakdidactiek Nederlands	1	beschikbaar vanaf 2013-2014	
C63313	Vakdidactische stage Nederlands	3	beschikbaar vanaf 2013-2014	

Gebonden keuze (eis: 6 modules, te kiezen uit 2 van de 3 niet-verplichte disciplines en eventueel zomerscholen en algemene cursussen)

Cultuurgeschiedenis

C21211	Cultuurgeschiedenis van de oudheid	1	standaard	schriftelijk (ov)
C12221	Middeleeuwen	1	standaard	schriftelijk (ov)
C13221	Sociaal-economische geschiedenis	1	standaard	schriftelijk (ov)
C10222	Nederland in de 19e en 20e eeuw	2	standaard	mondeling
C19111	Kijken naar Amerika. Twintigste-eeuwse Amerikaanse	cultuur in de VS en Nederland 1	standaard	opdracht
C39211	Historiografie. Geschiedschrijving in de Nederlanden van Renaissance tot heden.	1	studiedag	schriftelijk (ov)
C48321	Lieux de mémoire	1	standaard	opdracht
C36321	Modernisering: Nederland en Vlaanderen 1948-1973	1	landelijke groepsbijeenkomst 1e semester	schriftelijk (ov)
C61321	Zomerschool cultuurgeschiedenis	1	contactonderwijs	opdracht

Kunstgeschiedenis

C05211	De Gouden Eeuw in perspectief	1	studiedag	CBI (mc)
C41211	Kabinetten, galerijen en musea	1	studiedag	schriftelijk (mc)
C08321	Stedenbouw. De vroegmoderne stad in de Nederlanden	1	studiedag	CBI (mc)
C17311	Oudnederlandse schilderkunst	1	studiedag	schriftelijk (mc)
C13382	Zomerschool Florence	2	contactonderwijs	opdracht

Letterkunde en taalkunde

C59321	Zomerschool letterkunde	1	contactonderwijs	opdracht
--------	-------------------------	---	------------------	----------

Filosofie

C01221	Wetenschapsleer	1	studiedag	CBI (mc)
C23221	Ethiek	1	studiedag	schriftelijk (mc)
C01321	Denken over cultuur	1	landelijke groepsbijeenkomst 1e en 2e semester	Opdracht
C60311	Zomerschool filosofie	1	contactonderwijs	opdracht

Algemeen

C53211	Het cultuurwetenschappelijk debat	1	contactonderwijs	opdracht
C54211	Cultuurwetenschappelijke seminars	1	contactonderwijs	opdracht
C55211	Cultuurwetenschappelijke seminars 2	1	contactonderwijs	opdracht
C56311	Zomerschool Roma Caput Mundi	1	contactonderwijs	opdracht
C80212	Stage Cultuurwetenschappen	2	contactonderwijs	opdracht

Afstudeertraject

C42333	Onderzoekspracticum: bachelorscriptie	3	individueel + groepsbijeenkomsten (v)	scriptie + presentatie
--------	---------------------------------------	---	---------------------------------------	------------------------

Opleidingsschema postpropedeuse Algemene cultuurwetenschappen – Variant open bachelor

Postpropedeuse Verplichte cursussen

C51211	Schrijfpracticum 2 – academisch schrijven	1	standaard + elektronisch	opdracht
C49211	Cultuurwetenschappelijke vaardigheden 2	1	4 trainingdagen (v)	opdracht

Gebonden keuze (eis: 8 modulen, te kiezen uit ten minste 2 van de 4 disciplines en eventueel de algemene cursussen)

Cultuurgeschiedenis

C21211	Cultuurgeschiedenis van de oudheid	1	standaard	schriftelijk (ov)
C12221	Middeleeuwen	1	standaard	schriftelijk (ov)
C13221	Sociaal-economische geschiedenis	1	standaard	schriftelijk (ov)
C10222	Nederland in de 19e en 20e eeuw	2	standaard	mondeling
C19111	Kijken naar Amerika. Twintigste-eeuwse Amerikaanse	cultuur in de VS en Nederland 1	standaard	opdracht
C39211	Historiografie. Geschiedschrijving in de Nederlanden van Renaissance tot heden	1	studiedag	schriftelijk (ov)
C48321	Lieux de mémoire	1	standaard	opdracht
C36321	Modernisering: Nederland en Vlaanderen 1948-1973	1	landelijke groepsbijeenkomst 1e semester	schriftelijk (ov)
C50111	Geschiedenis van het privéleven. Bronnen en benaderingen	1	standaard	CBI (mc)
C61321	Zomerschool cultuurgeschiedenis	1	contactonderwijs	opdracht

Kunstgeschiedenis

C05211	De Gouden Eeuw in perspectief	1	studiedag	CBI (mc)
C41211	Kabinetten, galerijen en musea	1	studiedag	schriftelijk (mc)
C08321	Stedenbouw. De vroegmoderne stad in de Nederlanden	1	studiedag	CBI (mc)
C17311	Oudnederlandse schilderkunst	1	studiedag	schriftelijk (mc)
C10311	Expressionisme	1	studiedag	CBI (mc)
C13382	Zomerschool Florence	2	contactonderwijs	opdracht

Letterkunde en taalkunde

C02211	Literatuurwetenschap	1	standaard	schriftelijk (mc + ov)
C33211	Culturele dialoog: lezen en schrijven tussen twee culturen	1	studiedag	schriftelijk (ov)
C03211	De literaire canon	1	landelijke groepsbijeenkomst (v) 1e en 2e semester	opdracht
C59321	Zomerschool letterkunde	1	contactonderwijs	opdracht
C23212	Taalkunde van het Nederlands	2	standaard	schriftelijk (mc + ov)
C24212	Taalbeheersing van het Nederlands	2	standaard	schriftelijk (mc + ov)
C16211	Schoolgrammatica	1	standaard	schriftelijk (mc)

Filosofie

C01221	Wetenschapsleer	1	studiedag	CBI (mc)
C23221	Ethiek	1	studiedag	schriftelijk (mc)
C52211	Argumentatieleer	1	standaard	schriftelijk (mc + ov)
C01321	Denken over cultuur	1	landelijke groepsbijeenkomst 1e en	opdracht

			2e semester	
C60311	Zomerschool filosofie	1	contactonderwijs	opdracht

Algemeen

C53211	Het cultuurwetenschappelijk debat	1	contactonderwijs	opdracht
C54211	Cultuurwetenschappelijke seminars	1	contactonderwijs	opdracht
C55211	Cultuurwetenschappelijke seminars 2	1	contactonderwijs	opdracht
C56311	Zomerschool Roma Caput Mundi	1	contactonderwijs	opdracht
C80212	Stage Cultuurwetenschappen	2	contactonderwijs	opdracht

Verbreidingspakket open bachelor

	Verbreidingspakket. Door de student zelf in te vullen.	10		
--	--	----	--	--

Vrij te kiezen cursussen

	Vrije ruimte Het verbredingspakket mag worden uitgebreid met de vrije ruimte tot 15 modulen.	6		
--	---	---	--	--

Afstudeertraject

C42333	Onderzoekspracticum: bachelorscriptie	3	individueel + groepsbijeenkomsten (v)	scriptie + presentatie
--------	--	---	--	---------------------------

Beleidspakket Cultuurwetenschappen (10 modulen)

Cursussen vanuit Managementwetenschappen (MW)

- B01111 Human Resource management
- B38111 Administratieve processen en accounting ('Inleiding Boekhouden')
- B09111 Managementaccounting ('kostencalculaties')
- B13121 Organisatie en management
- B04111 Management competenties

Cursussen vanuit Rechtswetenschappen (RW)

- R01162 Basiscursus recht
- R21281 Ondernemingsrecht
- R01331 Arbeidsovereenkomstenrecht
- R08191 Inleiding bestuursrecht

Masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen

Gebonden keuze

Cultuurgeschiedenis

C47312	Techniek en de cultuur van tijd en ruimte (1880-1940)	2	Standaard	Mondeling en opdracht
C50312	Volop vertier! Vrije tijd en stedelijke cultuur 1870-2010	2	2/3 groepsbijeenkomsten (v) 1 ^e semester	Opdracht

Letterkunde

C37312	De negentiende-eeuwse roman	2	1 groepsbijeenkomst (v)	Opdracht
C44312	De eeuw van de lezers	2	2/3 groepsbijeenkomsten (v) 2 ^e semester	Opdracht

Kunstgeschiedenis

C38312	De canon in de kunst: theorie en geschiedenis van de westerse beeldende kunst	2	1 groepsbijeenkomst (v) 1 ^e semester	Opdracht
C95312	Onderzoekspracticum cultuurwetenschappen – Sensus catholicus	2	Individueel	Opdracht

Filosofie

C39312	In het licht der rede	2	Standaard	Opdracht
C11312	Hedendaagse cultuuranalyses en cultuurkritieken	2	2/3 groepsbijeenkomsten 2 ^e semester	Opdracht

Algemeen

C43312	De koloniale ervaring vanuit letterkundig en cultuurhistorische perspectief	2	2/3 groepsbijeenkomsten	Opdracht
--------	---	---	-------------------------	----------

Verplicht blok

C55311	Scriptieplan	1	Individueel	
C98319	Masterscriptie	5	Individueel	

Bijlage 5: Kwantitatieve gegevens over de opleidingen

Instroom-, doorstroom- en uitstroomgegevens

Studenten cultuurwetenschappen, per 31 augustus 2012

studiejaar	bachelor	master	wo ongedeeld	cursisten	totaal	% vrouw
2003-04	1441	172	1813	645	4071	55
2004-05	1754	210	1522	588	4074	56
2005-06	2727	258	922	798	4705	57
2006-07	2658	256	480	567	3961	58
2007-08	2364	271	0	625	3260	57
2008-09	2317	276	0	516	3109	57
2009-10	2292	283	0	429	3004	57
2010-11	1950	264	0	463	2677	57
2011-12	1785	224	0	461	2470	58

Bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen

Instroom, herinstroom, doorstroom en uitstroom van studenten aan de faculteit cultuurwetenschappen

jaar	instromers	herinstromers	doorstromers	uitstromers
2007	709	352	1517	1139
2008	640	330	1333	1427
2009	646	350	1383	1105
2010	543	313	1371	1063
2011	456	297	1298	1209
2012	434	311	1250	1040

Sinds het opheffen van de ongedeelde wo-opleiding (1-9-2007) maken bachelorstudenten circa 70% van het totaal aantal ingeschrevenen uit.

Instromers: personen die zich voor het eerst voor een CW-cursus inschrijven.

Herinstromers: personen die inschrijven voor een CW-cursus nadat ze minimaal 90 dagen geen inschrijfrechten hadden.

Doorstromers: personen die beschikken over inschrijfrechten en die zich inschrijven voor een of meer nieuwe cursussen.

Uitstromers: personen die minimaal 90 dagen niet meer beschikken over inschrijfrechten.

jaar (peildatum = 31-12)	aantal studenten dat de drempel heeft behaald	opleidingsrendeme nt na 6 jaar (%)	opleidingsrendement op peildatum (%) (07-02-2013)
2002	74	20	35
2003	69	17	28
2004	72	14	22
2005	88	20	28
2006	72	21	24
2007	67	12	12
2008	59	5	5
2009	61	2	2
2010	73	0	0
2011	61	0	0
2012	65	0	0

Masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen

Instromers en inschrijvers Master Kunst- en cultuurwetenschappen

jaar	instromers*	inschrijvers**
2007		
2008	40	199
2009	57	226
2010	25	197
2011	20	201
2012	9	147

* Instromers: personen die na toelating voor het eerst een CW-mastercursus kopen.

** Inschrijvers: personen die zich in het betreffende kalenderjaar inschrijven voor één of meer mastercursussen.

Aantal uitgereikte getuigschriften bachelor Algemene cultuurwetenschappen en de doorstroming naar de master Kunst- en cultuurwetenschappen

jaar	aantal bachelor-diploma's	aantal toelatingen tot de directe master	aantal toelatingen met schakel
2004	4	3	26
2005	12	9	17
2006	16	18	19
2007	31	153	27
2008	23	71	21
2009	37	42	26
2010	34	29	20
2011	37	37	28
2012	23	21**	13

jaar (peildatum = 31-12)	aantal studenten dat de drempel heeft behaald	master-rendement na 2 jaar (%)	master-rendement na 3 jaar (%)	master-opleidings-rendement KCW (%)	master-opleidings-rendement OU (%)
2004	0	0	0	0	60
2005	3	0	0	0	47
2006	3	0	33	33	55
2007	13	46	54	77	61
2008	34	74	79	82	64
2009	42	55	69	74	63
2010	41	46	54	54	54
2011	22	55	55	55	43
2012	33	6	6	6	18

Gerealiseerde docent-studentratio

Bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen
 Docent – student ratio is 1:38,9.

Masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen
 Docent – student ratio is 1:7,4.

Gemiddeld aantal contacturen per fase van de studie

Bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen

fase opleiding	fysieke en virtuele begeleidings-bijeenkomsten	spreekuur (fysiek, telefonisch, mail) en participatie in elektronische discussiegroepen	mentoraaturen (met name bachelor, maar ook master)	totaal
propedeuse	851	170		1021
postpropedeuse	622	376		998
vrije ruimte		80		80
afstudeertraject	430			430
mentoraaat			1168	1168
totaal	1903 (1,46 fte)	626 (0,48 fte)	1168 (0,89 fte)	3697 (2,8 fte)
tutor-uren OUX ¹			320	

¹OUX ging per 1 september 2012 van start als pilot; tutor-uren gingen voor een belangrijk deel op aan intake-gesprekken; docenten moesten wennen aan de tutor-rol.

Masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen

fase opleiding	fysieke en virtuele begeleidings-bijeenkomsten	spreekuur (fysiek, telefonisch, mail) en participatie in elektronische discussiegroepen	begeleiding scriptieplan en masterscriptie,	totaal
Gebonden keuze	370	130		
Afstudeertraject			1879	
Totaal	370 (0,28 fte)	130 (0,1 fte)	1879 (1,44 fte)	2379 (1,83 fte)

Mentoraaturen (met name bachelor, maar ook master): 1168 uren = 0,89 fte.

Bijlage 6: Bezoekprogramma

Programma bezoek visitatiecommissie 14 juni 2013

Locatie: Open Universiteit, Gebouw Milton Keynes, multifunctionele ruimte (kamernrs 0.87 en 0.86)

- 08.00 **Aankomst – leestafel staat klaar**
- 09.00 – 09.45 uur **Management**
Prof. dr. Jaap van Marle – decaan
Drs. Paul van den Boorn – opleidingsmanager
- 09.45 – 10.30 uur **Bachelorstudenten**
Dhr. Dick de Wildt (propedeuse)
Mw. Claudia van Harinxma (propedeuse net afgerond)
Mw. Djamila Benaouda (halverwege)
Mw. Corina de Vette (driekwart)
Dhr. Danny Tabruijn (bachelorscriptietraject)
Dhr. Kees van der Geer (bachelorscriptietraject)
- 10.30 – 11.15 uur **Masterstudenten**
Mw. Karin Steiger (beginfase)
Mw. Louise Heesters (gevorderd; nieuwe master)
Mw. Loes van Schayk (via schakelprogr. uit RU Nijmegen ingestroomd) (masterscriptie)
Dhr. Leo Beynens (masterscriptie)
Mw. Petra Otten (masterscriptie)
Dhr. Boudewijn Koopmans (masterscriptie)
- 11.15 – 11.30 uur **Pauze**
- 11.30 – 12.30 uur **Ba CW en Ma KC docenten**
Drs. Janny Bloembergen-Lukkes (UD cultuurgeschiedenis)
Dr. Toon Bosch (UHD cultuurgeschiedenis)
Prof. dr. Erica van Boven (Hoogleraar letterkunde)
Dr. Susan Hogervorst (UD cultuurgeschiedenis)
Dr. Mieke Rijnders (UHD kunstgeschiedenis)
Arjan Vader MA (Algemene cultuurwetenschappen)
Dr. Jeroen Vanheste (UD filosofie)
- 12.30 – 13.15 uur **Lunch inclusief inloopsprekuren**
- 13.15 – 13.45 uur **Facultaire opleidingscommissie (Ba en Ma)**
Prof. dr. Leo Wessels (hoogleraar, cultuurgeschiedenis) (vz.)
Drs. Lieke van den Bulck (docent; Algemene cultuurwetenschappen)
Drs. Herman Simissen (UD, filosofie en cultuurgeschiedenis)
Dhr. Jos de Jonge (student master)
Mw. Leni Luijckx (student bachelor)
Dhr. Koos van der Zwet (student bachelor)
Drs. Paul van den Boorn (ambtelijk secretaris OC; opleidingsmanager)

- 13.45 – 14.30 uur **Commissie voor de Examens en studieadviseur**
 Dr. Ir. Karel Lemmen (voorzitter centrale CvE Open Universiteit)
 Mr. Miewies Stijnen (ambtelijk secretaris centrale CvE Open Universiteit)
 Drs. Dick Disselkoen (docent letterkunde; vz. Facultaire Toetsingscommissie CW, lid centrale CvE)
 Mw. Cleo Merckx (onderwijsadviseur CW; Coördinator Studeren met een functiebeperking)
- 14.30 – 14.45 uur **Pauze**
- 14.45 – 15.15 uur **Alumni**
 Mw. Mia Bergman BA (geeft lezingen)
 Hanne Indekeu MA (medewerker Erfgoedcel Gemeente Hasselt, België)
 Drs. Willem van Maren (actief in heemkundevereniging)
 Michel Severijns MA (gemeenteraadslid; financieel adviseur culturele instellingen)
 Anya Smeets MA (medewerker cultuurbeleid Gemeente Heerlen)
 Drs. Janneke van der Veer (freelance schrijfster)
- 15.15 – 15.45 uur **Vorbereiden eindgesprek**
- 15.45 – 16.30 uur **Eindgesprek management**
 Prof. dr. Jaap van Marle (decaan)
 Drs. Paul van den Boorn (opleidingsmanager)
- 16.30 – 18.00 uur **Opstellen voorlopige bevindingen**
- 18.00 – 18.15 uur **Mondelinge rapportage**

Bijlage 7: Bestudeerde afstudeerscripties en documenten

Voor het bezoek heeft de commissie de afstudeerscripties bestudeerd van de studenten met de volgende studentnummers:

Bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen

838317067
836686811
838569609
837287310
850115106
836286201
838588669
838558919
838279224
833425366
837021917
831204894
837537324
834635241
831041082

Masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen

836379060
839039394
838593005
850274944
838231472
836225224
838705783
834924988
830253796
837441448
837382418
838827211
836646979
836603908
838899337

Tijdens het bezoek heeft de commissie onder meer de volgende documenten bestudeerd (deels als *hard copies* en deels via de digitale leeromgeving):

Algemeen

- Notulen Programmacommissie vanaf 1-1-2012
- Evaluatieverslagen Scriptiecommissie van jaargangen bachelor- en masterscripties
- Overzichten 2007-2012 per cursus van cursusrendementen en slaagrendementen
- Commissie Kwaliteitszorg: Jaarlijkse evaluatie SEIN-gegevens vanaf 2007 + actiepunten naar aanleiding van bespreking met decaan

- Tentamenjaarverslag Faculteit CW 2011-2012
- Commissie voor de Examens
 - Handboek kwaliteitszorg Commissie voor de Examens
 - Handboek Toetsen en tentamens aan de Open Universiteit
 - Jaarverslag 2012
 - Besprekingsverslagen vergaderingen CvE vanaf 1-1-2012
- Faculteit Cultuurwetenschappen: Zelfevaluatie-rapport basiskwaliteit Bachelor en master Algemene cultuurwetenschappen. Heerlen, oktober 2004.
- QANU: Onderwijsvisitatie Kunst en Cultuur: Faculteit Cultuurwetenschappen open Universiteit Nederland. Utrecht, februari 2007.
- Open Universiteit, Instellingsbreed Programma Onderwijs (IPO), Rapporten Studentinzicht 9, 10 en 11. Heerlen, 2011 en 2012
- Open Universiteit, Instellingsbreed Programma Onderwijs (IPO), Rapport Docentinzicht 2. Heerlen, 2012.
- Open Universiteit, Instellingsbreed Programma Onderwijs (IPO), Alumni-onderzoek 2011. Heerlen, 2011.
- Keuzegids 2013: Universiteiten, Masters en Deeltijd & Duaal: recente waarderingen van opleidingen van de Open Universiteit.
- Faculteit Cultuurwetenschappen, Studiegids 2012-2013.
- Open Universiteit: recente nummers van studentenblad Modulair
- Faculteit Cultuurwetenschappen: recente nummers van faculteitsblad Locus.

Bachelooropleiding Algemene cultuurwetenschappen

NB. Tot het cursusmateriaal van alle cursussen hoort ook een cursuswebsite. Deze kon online worden ingezien.

Oriëntatiecursus cultuurwetenschappen

Cursuscode:	C44122
Voorgescreven literatuur:	Oriëntatiecursus cultuurwetenschappen deel 1: Van Bourgondische Nederlanden tot Republiek. Oriëntatiecursus cultuurwetenschappen deel 2: Van Bourgondische Nederlanden tot Republiek. Oriëntatiecursus cultuurwetenschappen deel 3: De Gouden Eeuw van de Republiek. Oriëntatiecursus cultuurwetenschappen deel 4: De Gouden Eeuw van de republiek.
Tentamen	Tentamen + antwoordmodel april 2013 5 door studenten ingeleverde tentamens
Studentenevaluatie	SEIN-rapportage 2012
Extra	Materiaal t.b.v. facultatieve begeleidingsbijeenkomsten
Extra	Brochure Doelbewust studeren

Inleiding kunstgeschiedenis

Cursuscode:	C19112
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek 1 – 101 hoogtepunten van de westerse kunst Tekstboek 2 – Manieren van kijken Werkboek (digitaal en op papier)
Tentamen	Tentamen + antwoordmodel november 2012 5 door studenten ingeleverde tentamens
Studentenevaluatie	SEIN-rapportage 2012

Inleiding letterkunde

Cursuscode:	C16112
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek Literatuuranalyse Tekstboek Literatuurgeschiedenis Tekstbundel

Inleiding cultuurgeschiedenis

Cursuscode:	C04212
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek 1: Willem Frijhoff en Leo Wessels (red.), Veelvormige dynamiek - Europa in het ancien régime. SUN Uitgeverij / Open Universiteit Nederland, 2006; Werkboek 1: Leo Wessels, Het ancien régime - Europa in de vroegmoderne tijd 1450-1800. Vademecum. Open Universiteit Nederland, 2006 (m.u.v. de hoofdstukken 2, 3 en 10) Tekstboek 2: Leo Wessels en Toon Bosch (red.), Nationalisme, naties en staten. Europa vanaf circa 1800 tot heden. Open Universiteit/Uitgeverij VanTilt, 2012. Werkboek 2: Werkboek Inleiding Cultuurgeschiedenis Onderdeel 2: Nationalisme, naties en staten.

Inleiding in de filosofie

Cursuscode:	C13132
Voorgescreven literatuur:	Inleiding in de filosofie deel 1 Inleiding in de filosofie deel 2 Inleiding in de filosofie deel 3 Inleiding in de filosofie – Personenregister Inleiding in de filosofie – cd-rom Hoorcollege Kant

Schrijfpracticum 1: zakelijk schrijven

Cursuscode:	C51111
Voorgescreven literatuur:	J. Renkema, Schrijfwijzer (vierde druk) D. Janssen (red.), Zakelijke communicatie deel 1 Werkboek Schrijfpracticum deel 1

Cultuurwetenschappelijke vaardigheden 1

Cursuscode:	C48211
Voorgescreven literatuur:	CW-vaardigheden Studiehandleiding CW-vaardigheden dossiermap CW-vaardigheden Vademecum
Tentamen	5 door studenten ingeleverde dossiers Feedback van docenten op deze dossiers
Studentenevaluatie	SEIN-rapportage 2012

Expressionisme

Cursuscode:	C10311
Voorgescreven literatuur:	Expressionisme tekstboek 1 Expressionisme tekstboek 2 Expressionisme werkboek Expressionisme dvd

Geschiedenis van het privéleven. Bronnen en benaderingen

Cursuscode:	C50111
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek: P. Stokvis (red.), Geschiedenis van het privéleven Werkboek: digitaal aangeboden op cursuswebsite
Tentamen	Tentamens worden door de computer gegenereerd (CBI-tentamens). Ter inzage lagen 5 door studenten gemaakte tentamens + terugkoppeling
Studentenevaluatie	SEIN-rapportage 2012

Disciplinaire verdieping 1 en 2

Cursuscode:	C57111 / 58111
Voorgescreven literatuur:	Op de leestafel lag een verwijzing naar cursuswebsite. Literatuur verschilt per pluspakket: artikelen over het onderwerp, literatuur over de te houden referaten, romans, toneelstukken en films

Schrijfpracticum 2: academisch schrijven

Cursuscode:	C51211
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek: D. Janssen (red.), Zakelijke communicatie deel 2 Tekstboek: P. Slot, Schrijven van betogen Schrijfpracticum 2: werkboek
Tentamen	4 tentamenopdrachten Beoordelingsformulieren Uitwerkingen van de opdrachten door 5 studenten
Studentenevaluatie	SEIN-rapportage 2012

Cultuurwetenschappelijke vaardigheden 2

Cursuscode:	C49211
Voorgescreven literatuur:	Verschillend per trainingsdag en per jaar; te behandelen artikelen worden van tevoren aan studenten toegezonden

Cultuurgeschiedenis van de Oudheid

Cursuscode:	C21211
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek: N. de Haan en S. Mols (red.), Cultuurgeschiedenis van de oudheid werkboek: digitaal werkboek op cursuswebsite
Tentamen	Tentamen + antwoordmodel april 2013 5 door studenten gemaakte tentamens
Studentenevaluatie	SEIN-rapportage 2012

Middeleeuwen

Cursuscode:	C12221
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek: P. Hoppenbrouwers, Eeuwen des ondersheids Werkboek: digitaal op cursuswebsite

Sociaal-economische geschiedenis

Cursuscode:	C13221
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek: H. Diederiks, Van agrarische samenleving naar verzorgingsstaat Werkboek: digitaal op cursuswebsite

Nederland in de 19^e en 20^e eeuw

Cursuscode:	C10222
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek 1: Remieg Aerts (red.), Land van kleine gebaren. Een politiek geschiedenis van Nederland 1780-1990. Nijmegen 1999, 384 p. Tekstboek 2: Auke van der Woud, Een nieuwe wereld. Het ontstaan van het moderne Nederland. Amsterdam 2006, 464 p. Werkboek: digitaal op cursuswebsite

Kijken naar Amerika. Twintigste-eeuwse Amerikaanse cultuur in de VS en in Nederland

Cursuscode:	C19111
Voorgescreven literatuur:	Kijken naar Amerika deel 1; Kijken naar Amerika deel 2; Kijken naar Amerika deel 3; Kijken naar Amerika deel 4.

Historiografie. Geschiedschrijving in de Nederlanden van Renaissance tot heden

Cursuscode:	C39211
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek 1 en 2: Tollebeek, Verschaffel en Wessels (red.) De palimpsest. Geschiedschrijving in de Nederlanden 1500-2000 + fragmenten. (Verloren, 2002) Werkboek: Matthey en Wessels, Vademecum
Extra	Materiaal t.b.v. landelijke studiedag 16-3-2013
Tentamen	Tentamen + antwoordmodel april 2013 5 door studenten gemaakte tentamens
Studentenevaluatie	SEIN-rapportage 2012

Lieux de mémoire

Cursuscode:	C48321
Voorgescreven literatuur:	Cursusboek: Lieux de mémoire

Modernisering: Nederland en Vlaanderen 1948-1973

Cursuscode:	C36321
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek: Schuyt & Taverne, 1950 Welvaart in zwart-wit (SDU-uitgevers, 2000) Reader: Modernisering: Nederland en Vlaanderen 1948-1973

Zomerschool geschiedenis

Cursuscode:	C61321
Voorgescreven literatuur:	Reader

De Gouden Eeuw in perspectief

Cursuscode:	C05211
Eindkwalificaties:	Cursusniveau 2
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek: Grijzenhout en Van Veen, De Gouden Eeuw in perspectief. (SUN/OU, 1992) Werkboek: De Gouden Eeuw in perspectief

Kabinetten, galerijen en musea

Cursuscode:	C41211
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek: Bergvelt, Meijers en Rijnders (red.) Kabinetten, galerijen en musea. (OU/Waanders, 2005) Werkboek: Kabinetten, galerijen en musea Bronnenboek: Kabinetten, galerijen en musea
Tentamen	Tentamen + antwoordmodel januari 2013 5 door studenten gemaakte tentamens
Studentenevaluatie	SEIN-rapportage 2012

Stedenbouw. De vroegmoderne stad in de Nederlanden

Cursuscode:	C08321
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek: Visser (red.), Stedenbouw Systematisch deel. (OU, 2011). Bronnenboek: Visser (samensteller), Stedenbouw Kaartendeel (OU, 2007)
Tentamen	Tentamens worden door de computer gegenereerd (CBI-tentamens). Ter inzage lagen 5 door studenten gemaakte tentamens + terugkoppeling
Studentenevaluatie	SEIN-rapportage 2012

Oudnederlandse schilderkunst

Cursuscode:	C17311
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek: Ridderbos en Van Veen (red.), Om iets te weten van oude meesters. De Vlaamse primitieven – herontdekking, waardering en onderzoek. (SUN/OU, 1995). Werkboek: Oudnederlandse schilderkunst DVD: Oudnederlandse schilderkunst. Waardering en onderzoek in de 19 ^e en 20 ^e eeuw.

Zomerschool Florence

Cursuscode:	C13382
Voorgescreven literatuur:	Reader

Literatuurwetenschap

Cursuscode:	C02211
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek: Brillenburg Wurth en Rigney (red.), Het leven van teksten. Een inleiding tot de literatuurwetenschap. Amsterdam University Press, 2006. Studiewijzer: Literatuurwetenschap

Culturele dialoog: lezen en schrijven tussen twee culturen

Cursuscode:	C33211
Voorgescreven literatuur:	Cursusboek Culturele dialoog Extra tekst: Kuitert, Vleugelspelers (Forum, 2001)
Tentamen	Tentamen + antwoordmodel november 2012 5 door studenten gemaakte tentamens

Studentenevaluatie	SEIN-rapportage 2012
--------------------	----------------------

De literaire canon

Cursuscode:	C03211
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek: Duyvendak en Pieterse (red.), Van spiegels en vensters. De literaire canon in Nederland. (Verloren, 2009) Tekstbundel: Duyvendak en Pieterse (red.), Van spiegels en vensters. De literaire canon – Fragmenten (Verloren, 2009) Digitaal werkboek op Studienet
Extra	Informatie over het houden van een posterpresentatie
Tentamen	5 beoordelingen van posterpresentaties 5 ingeleverde essays + beoordelingen
Studentenevaluatie	SEIN-rapportage 2012

Wetenschapsleer

Cursuscode:	C01221
Voorgescreven literatuur:	Cursusboek: Wetenschapsleer DVD Wetenschapsleer

Ethiek

Cursuscode:	C23221
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek: Van Melle en Van Zilfhout (red.), Woorden en daden. Een inleiding in de ethiek. (Boom/OU, 2008)
Tentamen	Tentamen + antwoordmodel april 2013 5 door studenten gemaakte tentamens
Studentenevaluatie	SEIN-rapportage 2012

Argumentatieleer

Cursuscode:	C52211
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek: Van Eemeren en Snoeck Henkemans, Argumentatie. Inleiding in het analyseren, beoordelen en houden van betogen. (Martinus Nijhoff, 2006) Werkboek: Argumentatieleer
Tentamen	Tentamen + antwoordmodel april 2013 5 door studenten gemaakte tentamens
Studentenevaluatie	SEIN-rapportage 2012

Denken over cultuur

Cursuscode:	C01321
Voorgescreven literatuur:	Tekstbundel: Denken over cultuur Studietaken via cursuswebsite op Studienet

Het cultuurwetenschappelijk debat

Cursuscode:	C53211
Voorgescreven literatuur:	Geen; aanwijzingen voor het schrijven van een essay via de cursuswebsite op Studienet.
Tentamen	5 ingeleverde essays + feedback + beoordelingsformulier
Studentenevaluatie	SEIN-rapportage 2012

Cultuurwetenschappelijke seminars en Cultuurwetenschappelijke seminars 2

Cursuscode:	C 54211 / C55211
Voorgescreven literatuur:	Elk seminar heeft zijn eigen materiaal/reader; zie ook cursuswebsite

Stage cultuurwetenschappen

Cursuscode:	C80212
Voorgescreven literatuur:	Geen; zie cursuswebsite

Zomerschool Roma Caput Mundi

Cursuscode:	C56311
Voorgescreven literatuur:	Reader

Onderzoekspracticum: bachelorscriptie

Cursuscode:	C42333
Voorgescreven literatuur:	Practicumwijzer Onderzoekspracticum bachelorscriptie Readers voor elk van de vier disciplines

Schoolgrammatica

Cursuscode:	C16211
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek: M. Klein en M.C. van den Toorn: Praktische cursus zinsontleding (Noordhoff Uitgevers 2011) Digitaal werkboek

Taalkunde van het Nederlands

Cursuscode:	C23212
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek 1: G. Booij en A. van Santen: Morfologie. Woordstructuur van het Nederlands (Amsterdam University Press 1998); Tekstboek 2: N. van der Sijs, J. Stroop en F. Weerman (red): Wat iedereen van het Nederlands moet weten en waarom (Uitgeverij Bert Bakker 2006); Tekstboek 3: H. Bennis: Syntaxis van het Nederlands (Amsterdam University Press 2000) Tekstboek 4: E. Baker e.a., Taal en taalwetenschap. Wiley-Blackwell (Chichester 2013, tweede editie)

Taalbeheersing van het Nederlands

Cursuscode:	C24212
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek 1: Hans Hoeken, Jos Hornikx en Letticia Hustinx: Overtuigende teksten. Onderzoek en ontwerp (Coutinho 2012); Tekstboek 2: Peter Jan Schellens en Michaël Steehouder (red.): Tekstanalyse. Methode en toepassingen (Van Gorcum 2010). Digitaal werkboek.

Onderwijswetenschap voor de educatieve minor CW

Cursuscode:	O01311
-------------	--------

Voorgescreven litliteratuur:	N. Verloop en J. Lowyck (red): Onderwijskunde
---------------------------------	---

Kennis van leren en onderwijzen

Cursuscode:	C46311
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek 1: Valcke, Onderwijskunde als ontwerpwetenschap. (Academia Press, 2010) Tekstboek 2: Standaert e.a., Leren en onderwijzen. Inleiding tot de algemene didactiek (Acco, 2009)

Kennis van de leerling

Cursuscode:	C47211
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek: Hermes, Naber en Dieleman, Leefwerelden van jongeren (Coutinho, 2010)

Vakdidactiek geschiedenis

Cursuscode:	C30211
Voorgescreven literatuur:	Arie Wilschut e.a., Geschiedenisdidactiek. Handboek voor de vakdocent (Coutinho, Bussum 2011) (1e druk, 4e oplage) Digitaal werkboek

Vakdidactiek Nederlands (aangeboden vanaf 1-9-2013)

Cursuscode:	C31211
Voorgescreven literatuur:	Bonset e.a. (2010): Nederlands in de onderbouw Digitaal werkboek

Vakdidactische stage Geschiedenis (aangeboden vanaf 1-9-2013)

Cursuscode:	C62313
Voorgescreven literatuur:	Digitaal werkboek

Vakdidactische stage Nederlands (aangeboden vanaf 1-9-2013)

Cursuscode:	C63313
Voorgescreven literatuur:	Digitaal werkboek

Bewegend beeld

Cursuscode:	C27231
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek: Vos, Bewegend verleden (Boom, 2004) Handleiding Bewegend beeld Digitaal werkboek op Studienet met 4 studietaken.

Thema's en genres in de muziekgeschiedenis

Cursuscode:	C17122
Voorgescreven literatuur:	Thema's en genres in de muziekgeschiedenis deel 1; Thema's en genres in de muziekgeschiedenis deel 2; Thema's en genres in de muziekgeschiedenis deel 3; Thema's en genres in de muziekgeschiedenis Glossarium; Thema's en genres in de muziekgeschiedenis Box van vijf cd's.

Opera: twaalf opera's als spiegels van hun tijd

Cursuscode:	C14311
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek: Disselkoen (red.), Opera. Twaalf opera's als spiegel van hun tijd. (SUN / OU, 1993) Werkboek: Twaalf opera's als spiegels van hun tijd Opera cd: Luisteren naar opera Opera dvd: Kijken naar opera (via de cursussite op Studienet)

Van Babylon tot Brugge

Cursuscode:	C14222
Voorgescreven literatuur:	Van Babylon tot Brugge deel 1; Van Babylon tot Brugge deel 2; Van Babylon tot Brugge deel 3; Van Babylon tot Brugge deel 4.

Cultuurfilosofie vanuit levensbeschouwelijk perspectieven (aangeboden vanaf 1-9-2013)

Cursuscode:	C32232
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek: Brugmans (red.), Cultuurfilosofie. Katholieke, reformatorische, humanistische, islamitische en joodse reflecties over onze cultuur. (Damon, 2002)

Masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen

NB. Tot het cursusmateriaal van alle cursussen hoort ook een cursuswebsite. Deze kon online worden ingezien.

Techniek en de cultuur van tijd en ruimte (1880-1940) (vanaf 1-2-2014 uit aanbod)

Cursuscode:	C47312
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek 1: Peter Burke, <i>What is cultural history?</i> Oxford, 2004. Tekstboek 2: Stephen Kern, <i>The culture of time and space 1880-1918.</i> Cambridge Mass./London, 2003. Reader met studiehandleiding.
Tentamen	5 geschreven essays (+ indien van toepassing de 2e versie) 5 commentaren 5 resultaatformulieren
Studentenevaluatie	SEIN-rapportage 2012

Volop vertier! Vrije tijd en stedelijke cultuur 1870-2010

Cursuscode:	C50312
Voorgescreven literatuur:	Er zijn 4 readers. Studenten krijgen bij aanvang van de cursus te horen welke delen daarvan zij moeten bestuderen. Reader deel 1: Inleidende artikelen Reader deel 2: Case studies Reader deel 3: Theoretische artikelen Reader deel 4: Bronnen
Andere stukken	Studiehandleiding 4 studietaken Informatie slotbijeenkomst + evaluatie door studenten
Tentamen	Ingeleverd materiaal van 5 studenten studietaak 1 + feedback + beoordeling Ingeleverd materiaal van 5 studenten studietaak 2 + feedback 5 ingeleverde werkstukken (studietaak 3 en 4) + feedback

Studentenevaluatie	SEIN-rapportage 2012
--------------------	----------------------

De negentiende-eeuwse roman

Cursuscode:	C37312
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek 1: Delia da Sousa Correa (ed.), <i>The Nineteenth-Century Novel. Realisms.</i> (The Open University / Routledge, 2000) Teksbroek 2: Dennis Walder (ed.), <i>The Nineteenth-Century Novel. Identities.</i> (The Open University / Routledge, 2001) Studiewijzer De 19e-eeuwse roman Romans: Emile Zola, <i>De mijn</i> ; Charles Dickens, <i>Dombey & Son (deel 1 en 2)</i> ; Gustave Flaubert, <i>Madame Bovary</i> ; Henry James, <i>Portret van een dame</i> ; Charlotte Brontë, <i>Jane Eyre</i> ; Kate Chopin, <i>De ontzuivering</i>
Andere stukken	Materiaal t.b.v. de begeleidingsbijeenkomst
Tentamen	5 werkstukken + beoordeling
Studentenevaluatie	SEIN-rapportage 2012

De eeuw van de lezers

Cursuscode:	C44312
Voorgescreven literatuur:	Er zijn 4 readers. Studenten krijgen bij aanvang van de cursus te horen welke delen daarvan zij moeten bestuderen. Reader deel 1: Inleidende artikelen: theoretische studies en achtergrondstudies Reader deel 2: Leescultuur 1900-heden Reader deel 3: Publieksromans: de bestsellers van de 20 ^e eeuw Reader deel 4: Bemiddelaars tussen literatuur en groot publiek
Tentamen	Deze cursus is voor het eerst gestart per 1-2-2013; er zijn nog geen eindresultaten Wel liggen ter inzage: 5 onderzoeksplannen + terugkoppeling
Studentenevaluatie:	Nog niet beschikbaar

De canon in de kunst: theorie en geschiedenis van de westerse beeldende kunst

Cursuscode:	C38312
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek 1: Paul Wood (ed.), <i>The Challenge of the Avant-Garde.</i> (Yale University / The Open University, 1999) Tekstboek 2: Gill Perry and Colin Cunningham, <i>Academies, Museums and Canons of Art.</i> (Yale University / The Open University, 1999) Tekstbundel: De canon in de kunst. (OU Nederland, 2005) Werkboek: De canon in de kunst (OU Nederland, 2005)
Andere stukken	Materiaal t.b.v. begeleidingsbijeenkomst
Tentamen	5 opzetten voor werkstukken + feedback docent 5 werkstukken + feedback Feedbackformulier beoordelingsformulier
Studentenevaluatie	SEIN-rapportage 2012

Onderzoekspracticum cultuurwetenschappen: sensus catholicus

Cursuscode:	C95312
Voorgescreven	Reader met selectie artikelen; wordt aangereikt door begeleider;

literatuur:	niet aanwezig op leestafel
Andere stukken	Uitleg begeleiding OP
Tentamen	5 dossiers studenten: Versie 1 rapportageformulier + feedback Versie 2 rapportageformulier Stukken n.a.v. begeleiding mailwisseling
Studentenevaluatie	SEIN-rapportage 2012

In het licht der rede

Cursuscode:	C39312
Voorgescreven literatuur:	Tekstboek: Cyrille Offermans, <i>Het licht der rede. De Verlichting in brieven, essays en verhalen.</i> (Contact, 2000)
Tentamen	5 dossiers van studenten: Onderzoeksvoorstel + opzet voor een tentamenwerkstuk Commentaar op voorstel, incl. eventuele gedachtenwisseling en/of aangepast voorstel Eindwerkstuk Commentaar op eindwerkstuk + beoordeling
Studentenevaluatie	SEIN-rapportage 2012

Hedendaagse cultuuranalyses en cultuurkritieken

Cursuscode:	C11312
Voorgescreven literatuur:	Reader deel 1: Vooroorlogse en literaire cultuuranalyses Reader deel 2: Naoorlogse cultuuranalyses
Andere stukken	PPT getoond tijdens begeleidingsbijeenkomst
Tentamen	Deelopdrachten A1, A2, B, en C van 5 studenten + terugkoppeling (voor zover mogelijk; cursus wordt momenteel voor het eerst gegeven)
Studentenevaluatie	Nog niet beschikbaar; cursus wordt voor het eerst gegeven.

De koloniale ervaring vanuit letterkundig en historisch perspectief

Cursuscode:	C43312
Voorgescreven literatuur:	Er zijn 4 readers. Studenten krijgen bij aanvang van de cursus te horen welke delen daarvan zij moeten bestuderen. Reader Algemeen deel 1: Reader Algemeen deel 2 Reader thematisch deel 1: De ervaring van vrouwen in de kolonie Reader thematisch deel 2: koloniale herinnering en nostalgie
Andere stukken	Materiaal behorend bij de begeleidingsbijeenkomst
Tentamen	Materialen van 5 studenten - leesdossiers + feedback - onderzoeksopzetten + feedback - werkstukken 1 ^e versie + feedback - eindversies werkstukken + feedback - correspondentie rond feedback - beoordelingsformulieren
Studentenevaluatie	SEIN-rapportage 2012

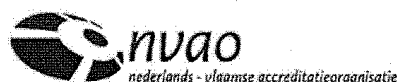
Scriptieplan

Cursuscode:	C55311
Voorgescreven literatuur:	Handleiding Scriptieplan

Masterscriptie

Cursuscode:	C98319
Voorgescreven literatuur:	Scriptiewijzer

Bijlage 8: Onafhankelijkheidsverklaringen

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: VERSCHAFFEL BART

ADRES: NAMSESTRAAT 44, 3000 LEUVEN

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

Kunst & Cultuur wetenschappen

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: Utrecht, DATUM: 6/09/2016

HANDTEKENING:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: Prof. Dr. Michael Astor

ADRES: Huden Wurtten 10 D-7489 Greifswald

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVINGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE ZOULDEN KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

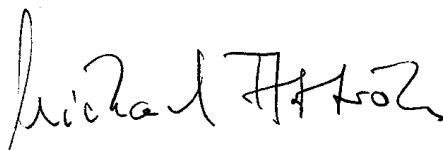
VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSpraak OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: Utrecht

DATUM: 6. IX. 2012

HANDTEKENING:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM:

J. J. van Maanen

ADRES:

Wooiland 68 Groningen

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE ZOULDEN KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

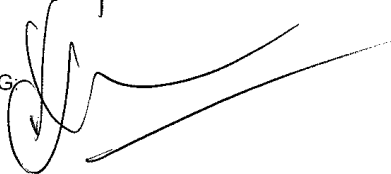
PLAATS:

Groningen

DATUM:

6 september 2012

HANDTEKENING:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: *GEERT LERNOUT*

ADRES: *VOLHARDINGSTRAAT 102 B-2020 ANTWERPEN - BELGIË*

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING.

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE ZOULDEN KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

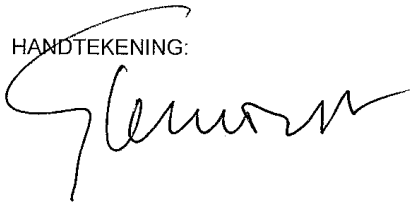
VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: *Antwerpen, B.*

DATUM: *13/8/2012*

HANDTEKENING:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: Susan Leffers

ADRES: VU - De Boelelaan 1105 1081 HV A'd.

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSpraak OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: Utrecht DATUM: 6-9-'12

HANDTEKENING:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: Sylvia Alting van Geusau

ADRES: Vincent van Goghstraat 136
1072 kw Amsterdam

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE:

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

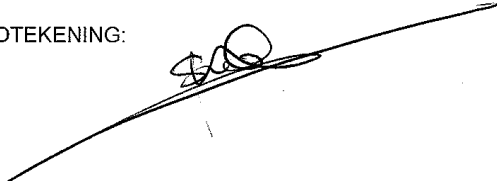
VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSpraak OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: Utrecht

DATUM: 6-09-2012

HANDTEKENING:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: *marieke textor*

ADRES: *Simon Stevinweg 71
1222 SN Hilversum*

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE ZOULDEN KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

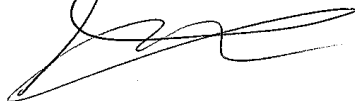
VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS:
Hilversum

DATUM: *9-10-2012*

HANDTEKENING:

Bijlage commissiesamenstelling Kunst & Cultuur

	RUG	RU	VU	UU	UvA	EUR	UM	UvT	OU	LEI
	29-30 okt 2012	15-16 nov 2012	3-4 dec 2012	11-12 feb 2013	19-21 mrt 2013	24 apr 2013	31 mei 2013	29-30 mei 2013	14 jun 2013	20-21 jun 2013
<i>Voorzitter</i>										
Verschaffel	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<i>Kerncommissie</i>										
Lernout	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Van Maanen		x	x	x	x	x	x	x	x	x
Astroh	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<i>Cultuurhistorici</i>										
De Vries	x	x								
Legene				x		x	x	x	x	x
Aerts			x		x					
<i>Kunsthistorici</i>										
Westermann			x	x	x					x
Martens	x	x								
<i>Media</i>										
Fickers		x	x		x	x				
<i>Religie</i>										
Van Henten								x		
<i>Studentleden</i>										
Seugling	x	x			x					
Alting van Geusau			x	x		x	x	x	x	x
<i>Secretaris</i>										
Prenen		x		x		x	x	x		
Textor	x		x	x	x				x	x
Van der Spek			x							
Van der Weiden					x					